

Jozua

Jozua 1

1. Het geschiedde nu, na den dood van Mozes, den knecht des HEEREN, dat de HEERE tot Jozua, den zoon van Nun, den dienaar van Mozes, sprak, zeggende:
2. Mijn knecht Mozes is gestorven; zo maak u nu op, trek over deze Jordaan, Dit is de grootste rivier van het land Kanaän; zij vloeit langs het beloofde land, en eindigt in de Dode zee, of *Lacus Asphaltites*. In en aan deze rivier heeft Johannes de Doper eerst den doop bediend, Mark. 1:5, en onze Zaligmaker *Jezus Christus* is in dezelve gedoopt, Matth. 3:13. gij en al dit volk, tot het land, dat Ik hun, den kinderen Israels, geve. Dat is, al voorlang te geven beloofd heb, maar nu dadelijk in de volle bezitting stel.
3. Alle plaats, waarop ulieder voetzool treden zal, heb Ik u gegeven, gelijk als Ik tot Mozes gesproken heb.
4. Van de woestijn Te weten, in de woestijn Zin; Exod. 16. en dezen Libanon af Dit is de hoogste en grootste berg, die in *Syrië* is, beginnende van omtrent *Sidon* en strekkende tot bij *Damaskus*. tot aan de grote rivier, de rivier Frath, Deze was de landpale tegen het oosten. het ganse land der Hethieten, en tot aan de grote zee, tegen den ondergang der zon, zal ulieder landpale zijn.
5. Niemand zal voor uw aangezicht bestaan al de dagen uws levens; gelijk als Ik met Mozes geweest ben, zal Ik met u zijn; Ik zal u niet begeven, en zal u niet verlaten.
6. Wees sterk en heb goeden moed! want gij zult dit volk dat land erfelijk doen bezitten, dat Ik hun vaderen heb gezworen hun te geven.
7. Alleenlijk wees sterk en heb zeer goeden moed, dat gij waarneemt te doen naar de ganse wet, welke Mozes, Mijn knecht, u geboden heeft, en wijk daarvan niet, ter rechter *hand* noch ter linkerhand, opdat gij verstandelijk handelt alom, waar gij zult gaan;
8. Dat het boek dezer wet niet wijke van uw mond, Dat is, laat u hart alsoo vervuld zijn met Gods woord en kennis, dat uw mond daarvan overvloeie. Zie Matth. 12:34. maar overleg het dag en nacht, opdat gij waarneemt te doen naar alles, wat daarin geschreven is; want alsdan zult gij uw wegen voorspoedig maken, en alsdan zult gij verstandelijk handelen.
9. Heb Ik het u niet bevolen? wees sterk en heb goeden moed, en verschrik niet, en ontzet u niet; want de HEERE, uw God, is met u alom, waar gij heengaat.
10. Toen gebod Jozua den ambtlieden des volks, zeggende:
11. Gaat door het midden des legers, en beveelt het volk, zeggende: Bereidt teerkost voor ulieden; want binnen nog drie dagen zult gijlieden over deze Jordaan gaan, dat gij ingaat, om te erven het land, hetwelk de HEERE, uw God, ulieden geeft om te beerven.
12. En Jozua sprak tot de Rubenieten en Gadieten, en den halven stam van Manasse, zeggende:
13. Gedenkt aan het woord, hetwelk Mozes, de knecht des HEEREN, ulieden geboden heeft, zeggende: De HEERE, uw God, geeft ulieden rust, en Hij geeft u dit land; Te weten, waar zij in dezen tijd waren, aan deze zijde der Jordaan. Zie Num. 32:33.

14. Laat uw vrouwen, uw kleine kinderen, en uw vee blijven in het land, dat Mozes ulieden aan deze zijde van de Jordaan gegeven heeft; maar gijlieden zult gewapend trekken, Zie Exod. 13:18. voor het aangezicht uwer broederen, alle strijdbare helden, Hij wil zeggen dat allen, die uit deze stammen dezen tocht zouden doen, moesten zijn uitgelezen mannen, helden, wel gewapend. en zult hen helpen;

15. Totdat de HEERE uw broederen rust geve, als ulieden, en dat zij ook erfelijk bezitten het land, dat de HEERE, uw God, hun geeft; alsdan zult gijlieden wederkeren tot het land uwer erfenis, en zult het erfelijk bezitten, dat Mozes, de knecht des HEEREN, ulieden gegeven heeft, aan deze zijde van de Jordaan, tegen den opgang der zon.

16. Toen antwoordden zij Jozua, Te weten, al de stammen, of de ambtlieden, in hunnen naam, zich alzo aan de regering van Jozua onderwerpende. zeggende: Al wat gij ons geboden hebt, zullen wij doen, en alom, waar gij ons zenden zult, zullen wij gaan.

17. Gelijk wij in alles naar Mozes hebben gehoord, alzo zullen wij naar u horen; alleenlijk dat de HEERE, Dit is een wens, waarmede deze stammen Jozua gelukwensen in de aangevangen bediening van zijn ambt, ziende op hetgeen God hem belooft, Joz. 1:5. Doch anderen nemen het alsof het een beding of een conditie ware, belovende hem te gehoorzamen, indien de HEERE met hem zou zijn gelijk Hij met Mozes geweest was. uw God, met u zij, gelijk als Hij met Mozes geweest is!

18. Alle man, die uw mond wederspanning wezen zal, Dat is, bevel. en uw woorden niet horen zal in alles, wat gij hem gebieden zult, die

zal gedood worden, alleenlijk wees sterk en heb goeden moed!

Jozua 2

1. Jozua nu, de zoon van Nun, had twee mannen, die heimelijk verspieden zouden, Hebreeuws, *stilzwijgende*; dat is, hij had dit het volk niet geopenbaard, gelijk Mozes gedaan had toen hij twaalf mannen uitgezonden heeft; Num. 13:2, en Num. 32:8. gezonden van Sittim, Gelegen in het land der Moabieten, waar zich de Israëlieten verlopen hebben met hoererij en met afgoderij met den Baäl Peor; Num. 25:1. zeggende: Gaat heen, bezichtigt het land en Jericho. *Jericho* werd naderhand toegedeeld de stam van Benjamin; omtrent honderd vijftig stadiën van Jeruzalem, zestig van de Jordaan. Dit is de eerste stad, die de Israëlieten met geweld hebben aangetast. Zij was gelegen in een effen vruchtbaar land, waar vele palmbomen wiessen, waarvan zij de *palmstad* genoemd wordt; Deut. 34:3; Richt. 1:16; 2 Kron. 28:15. Zij dan gingen, en kwamen ten huize van een vrouw, Anders, *ener vrouw, die een hoer was*. Het Hebreeuwse woord betekent ook *een waardin*; maar Hebr. 11:31 en Jak. 2:25 wordt Rachab uitdrukkelijk *een hoer* genoemd. een hoer, wier naam was Rachab, en zij sliepen daar.
2. Toen werd den koning te Jericho geboodschaft, zeggende: Zie, in dezen nacht zijn hier mannen gekomen van de kinderen Israels, om dit land te doorzoeken.
3. Daarom zond de koning van Jericho tot Rachab, zeggende: Breng de mannen uit, die tot u gekomen zijn, die te uwen huize gekomen zijn; want zij zijn gekomen, om het ganse land te doorzoeken.
4. Maar die vrouw had die beide mannen genomen, en zij had hen verborgen; Hebreeuws, *had hem verborgen*; te weten, elk een van hen. en zeide aldus: Anders, en zij zeide, het is

- recht.* Er zijn mannen tot mij gekomen, maar ik wist niet, van waar zij waren.
5. En het geschiedde, als men de poort zou sluiten, als het duister was, dat die mannen uitgingen; ik weet niet, waarheen die mannen gegaan zijn; jaagt hen haastelijk na, want gij zult ze achterhalen.
 6. Maar zij had hen op het dak doen klimmen, en zij had hen verstoken onder de vlasstoppelen, *Hebreeuws, in het vlas van het hout; aldus schijnt genoemd te zijn het vlas dat ruw is en zijn stoppels nog bij zich heeft. Er zijn er, die menen dat bij het vlas van het hout te verstaan is boomwol, hetwelk ? en ? van de Grieken genoemd wordt, hetwelk in Syrië en Assyrië veel gevonden werd. die van haar op het dak beschikt waren.*
 7. Die mannen nu jaagden hen na op den weg van de Jordaan, tot aan de veren; *Versta hier, het veer of veren, waar men over de Jordaan pleegt te varen; opdat men hen daar niet zou overlaten.* en men sloot de poort toe, *Te weten, de stadspoort, opdat die verspieders, indien zij nog in de stad waren, niet zouden kunnen ontkomen. nadat zij uitgegaan waren, die hen najaagden.*
 8. Eer zij nu sliepen, zo klom zij tot hen op, op het dak.
 9. En zij sprak tot die mannen: Ik weet, dat de HEERE u dit land gegeven heeft, en dat ulieder verschrikking *Dat is, verschrikking uliever halve of vanwege ulieden.* op ons gevallen is, en dat al de inwoners dezes lands voor ulieder aangezicht gesmolten zijn.
 10. Want wij hebben gehoord, dat de HEERE de wateren der Schelfzee uitgedroogd heeft voor ulieder aangezicht, toen gij uit Egypte gingt; en wat gijlieden aan de twee koningen der Amorieten, Sihon en Og, gedaan hebt, die op gene zijde van de Jordaan waren, dewelke gijlieden verbannen hebt. *Zie Deut. 2:34.*
 11. Als wij het hoorden, zo versmolt ons hart, *Dat is, wij hebben al onzen moed of courage verloren. Zie deze manier van spreken ook Joz. 5:1, en Joz. 7:5; Deut. 1:28, en Deut. 20:8; Jes. 13:7; Ezech. 21:15; Nah. 2:10.* en er bestaat geen moed meer in iemand, vanwege ulieder tegenwoordigheid; want de HEERE, ulieder God, is een God boven in den hemel, en beneden op de aarde.
 12. Nu dan, zweert mij toch bij den HEERE, dewijl ik weldadigheid aan ulieden gedaan heb, dat gij ook weldadigheid doen zult aan mijns vaders huis, *Dat is, geslacht. Zie Joz. 6:23,25.* en geeft mij een waarteken,
 13. Dat gij mijn vader en mijn moeder in het leven zult behouden, als ook mijn broeders en mijn zusters, met alles, wat zij hebben; en dat gij onze zielen van den dood redden zult. *Dat is, onze personen.*
 14. Toen spraken die mannen tot haar: Onze ziel zij voor ulieden *Dat is, wij zullen u en de uwen verschonen en beschermen, al zou dit ons het leven kosten.* om te sterven, indien gijlieden deze onze zaak *Dat is, gij of iemand van de uwen.* niet te kennen geeft; het zal dan geschieden, wanneer de HEERE ons dit land geeft, zo zullen wij aan u weldadigheid en trouw bewijzen. *Hebreeuws, doen.*
 15. Zij liet hen dan neder met een zeel door het venster; want haar huis was op den stadsmuur; en zij woonde op den muur.
 16. En zij zeide tot hen: Gaat op het gebergte, opdat niet misschien de vervolgers u ontmoeten, en verbergt u aldaar drie dagen, totdat de vervolgers wedergekeerd zullen zijn; en gaat daarna uw weg.

17. Ook zeiden die mannen tot haar: Wij zullen onschuldig zijn Dat is, vrij. Alzo ook Joz. 2:20. van dezen uw eed, Dat is, van den eed, dien gij ons afgenomen hebt. dien gij ons hebt doen zweren;
18. Zie, wanneer wij in het land komen, zo zult gij dit snoer van scharlakendraad aan het venster binden, door hetwelk gij ons zult nedergelaten hebben; en gij zult tot u in het huis vergaderen uw vader, en uw moeder, en uw broeders, en het ganse huisgezin uws vaders.
19. Zo zal het geschieden, al wie uit de deuren van uw huis naar buiten gaan zal, zijn bloed zij op zijn hoofd, Dat is, die zij zelf schuldig daaraan, indien zijn bloed vergoten wordt. en wij zullen onschuldig zijn; maar al wie bij u in het huis zijn zal, diens bloed zij op ons hoofd, indien een hand tegen hem zijn zal!
20. Maar indien gij deze onze zaak te kennen zult geven, zo zullen wij onschuldig zijn van uw eed, dien gij ons hebt doen zweren.
21. Zij nu zeide: Het zij alzo naar uw woorden. Toen liet zij hen gaan; en zij gingen heen; en zij bond het scharlakensnoer aan het venster.
22. Zij dan gingen heen, en kwamen op het gebergte, en bleven aldaar drie dagen, totdat de vervolgers wedergekeerd waren; want de vervolgers hadden hen op al den weg gezocht, Te weten, naar de Jordaan toegaande, maar zij zochten hen op het gebergte niet, waar zich de verspieders onthielden. maar niet gevonden.
23. Alzo keerden die twee mannen weder, Dat is, zij kwamen weder op hun rechten weg, van welken zij geweken waren, om niet te vallen in de handen dergenen, die hen vervolgden. en gingen af van het gebergte, en voeren over, Te weten, over de Jordaan. en kwamen tot Jozua,

den zoon van Nun; en zij vertelden hem al wat hun wedervaren was. Hebreeuws. Al wat hen gevonden had.

24. En zij zeiden tot Jozua: Zekerlijk, de HEERE heeft dat ganse land in onze handen gegeven; want ook zijn al de inwoners des lands voor onze aangezichten gesmolten.

Jozua 3

1. Jozua dan maakte zich des morgens vroeg op, en zij reisden van Sittim, en kwamen tot aan de Jordaan, hij en al de kinderen Israels; en zij vernachtten aldaar, eer zij overtrokken.
2. En het geschiedde, dat de ambtlieden, op het einde van drie dagen, Versta, het einde van de drie dagen, waarvan boven, Joz. 1:11, gesproken is. En zie aangaande deze manier van spreken Deut. 15:1. door het midden des legers gingen;
3. En zij geboden het volk, zeggende: Wanneer gij de ark des verbonds des HEEREN, uws Gods, ziet, en de Levietische priesters Dat is, die allen uit den stam van Levi waren, maar niet allen, die uit dien stam waren, waren priesters. dezelve dragende, verweist gijlieden ook van uw plaats, en volgt haar na;
4. Dat er nochtans ruimte zij tussen ulieden en tussen dezelve, bij de twee duizend ellen in de maat; en nadert tot dezelve niet; opdat gij dien weg wetet, dien gij gaan zult; want gijlieden zijt door dien weg niet gegaan gisteren *en* eergisteren. Dat is, tevoren. Zie Gen. 31:2.
5. Jozua zeide ook tot het volk: Te weten, tevoren. Of, had gedaan. Heiligt u! Van heiligen zie Exod. 19:10; Lev. 20:7; Num. 11:18; Joz. 7:13, en 1 Sam. 16:5. want morgen zal de HEERE wonderheden Zie onder, Joz. 3:13, enz. in het midden van ulieden doen.

6. Desgelijks sprak Jozua tot de priesters, zeggende: Neemt de ark des verbonds op, en gaat door voor het aangezicht van dit volk. Zij dan namen de ark des verbonds op, en zij gingen voor het aangezicht des volks.
7. Want de HEERE had tot Jozua gezegd: Dezen dag zal Ik beginnen u groot te maken Dat is, u in aanzien te brengen door het treffelijk mirakel, dat Ik doen zal, waaraan het volk van Israël zal bekennen dat Ik u tot een hoofd over hen gesteld heb, en dat Ik hen door uw dienst in het land Kanaän brengen zal. voor de ogen van gans Israel, opdat zij weten, dat Ik met u zijn zal, gelijk als Ik met Mozes geweest ben.
8. Gij dan zult den priesteren, die de ark des verbonds dragen, gebieden, zeggende: Wanneer gijlieden komt tot aan het uiterste van het water van de Jordaan, staat stil in de Jordaan.
9. Toen zeide Jozua tot de kinderen Israels: Nadert herwaarts, en hoort de woorden des HEEREN, uws Gods.
10. Verder zeide Jozua: Hieraan zult gijlieden bekennen, Te weten, aan dit wonderwerk, dat verhaald wordt Joz. 3:13. dat de levende God *Andes, dat God in het midden van ons is levende.* in het midden van u is, en dat Hij ganselijk voor uw aangezicht uitdrijven zal de Kanaanieten, en de Hethieten, en de Hevieten, en de Ferezieten, en de Girgazieten, en de Amorieten en de Jebusieten.
11. Ziet, de ark des verbonds van den Heere der ganse aarde gaat door voor ulieder aangezicht in de Jordaan.
12. Nu dan, neemt gijlieden Te weten, om te verrichten hetgeen verhaald wordt onder, Joz. 4:2, enz. u twaalf mannen uit de stammen Israels, uit iederen stam een man; Hebreeuws, *een man, een man uit een stam.*
13. Want het zal geschieden, met dat de voetzolen der priesteren, die de ark van den HEERE, den Heere der ganse aarde, dragen, in het water van de Jordaan zullen rusten, zo zullen de wateren van de Jordaan afgesneden worden, Hij wil zeggen: dat het water, hetwelk van boven afkwam, zou blijven staan, het andere zou afvlieten. *te weten* de wateren, die van boven afvlieten, en zij zullen op een hoop blijven staan.
14. En het geschiedde, toen het volk vertrok uit zijn tenten, om over de Jordaan te gaan, zo droegen de priesters de ark des verbonds voor het aangezicht des volks.
15. En als zij, die de ark droegen, tot aan de Jordaan gekomen waren, en de voeten der priesteren, dragende de ark, ingedoopt waren in het uiterste van het water (de Jordaan nu was vol Dat is, zij pleegt op dezen tijd vol te zijn, dat is, haar natuur, en zo was het ook in dezen tijd. al de dagen des oogstes aan al haar oevers); Anders, *boven; alzo onder, Joz. 4:18.*
16. Zo stonden de wateren, die van boven afkwamen; zij rezen op een hoop, zeer verre van de stad Adam af, Deze stad wordt in sommige kaarten gesteld aan de oostzijde van de Jordaan, tegenover Gilgal. die ter zijde van Sarthan *ligt* Een plaats, gelegen zuidwaarts van Adam aan de oostzijde van de Jordaan. Zie van twee andere Zarthans 1 Kon. 4:12, en 1 Kon. 7:46. en die naar de zee des vlakken velds, *te weten* de Zoutzee, Hebreeuws, *de zee des zouts.* Zie Gen. 14:3. afliepen, vergingen, zij werden afgesneden. Hij wil te verstaan geven dat de onderste wateren met een snellen vloed terstond zijn afgelopen en verzwolgen in de Zoutzee, opdat het volk Gods droogvoets op

den grond der rivier gaan zou. Toen trok het volk over, tegenover Jericho.

17. Maar de priesters, die de ark des verbonds des HEEREN droegen, stonden steevast op het droge, in het midden van de Jordaan; en gans Israel ging over op het droge, totdat al het volk geeindigd had door de Jordaan te trekken.

Jozua 4

1. Het geschiedde nu, toen al het volk geeindigd had over de Jordaan te trekken, dat de HEERE tot Jozua sprak, *Breder verklarende den last, dien Hij hem gegeven had, boven, Joz. 3:12.* zeggende:
2. Neemt gijlieden u twaalf mannen uit het volk, uit elken stam een man. *Hebreeuws, een man, een man uit den stam; gelijk Joz. 4:4.*
3. En gebiedt hun, zeggende: Neemt voor ulieden op, van hier uit het midden van de Jordaan, uit de standplaats van de voeten der priesteren, en bereidt twaalf stenen, en brengt ze met ulieden over, en stelt ze in het nachtleger, *Te weten, te Gilgal; gelijk blijkt onder, Joz. 4:19,20.* waar gij dezen nacht zult vernachten.
4. Jozua dan riep die twaalf mannen, die hij had doen bestellen van de kinderen Israels, uit elken stam een man.
5. En Jozua zeide tot hen: Gaat over voor de ark des HEEREN, uws Gods, midden in de Jordaan; en heft u een ieder een steen op zijn schouder, naar het getal der stammen van de kinderen Israels;
6. Opdat dit een teken zij onder ulieden; *Dat is, een gedenkteken. Joz. 4:7 wordt het een gedachtenis genoemd.* wanneer uw kinderen morgen vragen zullen, *Zie Gen. 30:33; Exod. 13:14; Deut. 6:20.* zeggende: Wat zijn u deze

stenen? *Dat is, waartoe dienen deze stenen? of, wat hebben zij te beduiden? Alzo ook Joz. 4:21. Zie Exod. 12:26.*

7. Zo zult gij tot hen zeggen: Omdat de wateren van de Jordaan zijn afgesneden geweest *Dat is, verdeeld. Zie Joz. 3:16.* voor de ark des verbonds des HEEREN; als zij toog door de Jordaan, werden de wateren van de Jordaan afgesneden; zo zullen deze stenen den kinderen Israels ter gedachtenis zijn tot in eeuwigheid. *Zie Gen. 13:15.*
8. De kinderen Israels nu deden alzo, gelijk als Jozua geboden had; en zij namen twaalf stenen op midden uit de Jordaan, gelijk als de HEERE tot Jozua gesproken had, naar het getal der stammen van de kinderen Israels; en zij brachten ze met zich over naar het nachtleger, *Zie boven, Joz. 4:3.* en stelden ze aldaar.
9. Jozua richtte ook twaalf stenen op, midden in de Jordaan, ter standplaats van de voeten der priesteren, die de ark des verbonds droegen; en zij zijn daar tot op dezen dag.
10. De priesters nu, die de ark droegen, stonden midden in de Jordaan, totdat alle ding volbracht was, hetwelk de HEERE Jozua geboden had het volk aan te zeggen, naar al wat Mozes Jozua geboden had. *Zie Num. 27:21.* En het volk haastte, en het trok over.
11. En het geschiedde, als al het volk geeindigd had over te gaan, toen ging de ark des HEEREN over, en de priesters voor het aangezicht des volks. *Dat is, in het aanschouwen des gansen volks.*
12. En de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, mitsgaders de halve stam van Manasse, trokken gewapend voor het aangezicht der

- kinderen Israels, gelijk als Mozes tot hen gesproken had.
13. Omtrent veertig duizend toegeruste krijgs mannen trokken er voor het aangezicht des HEEREN *Dat is, voor den HEERE, die zich boven de ark des verbonds openbaarde. Zie Num. 32:21.* ten strijde, naar de vlakke velden van Jericho.
14. Te dienzelven dage maakte de HEERE Jozua groot voor de ogen van het ganse Israel; en zij vreesden hem, gelijk als zij Mozes gevreesd hadden, al de dagen zijns levens.
15. De HEERE dan sprak tot Jozua, *Dat is, had gezegd, en alzo ook Joz. 4:17.* zeggende:
16. Gebied den priesteren, die de ark der getuigenis dragen, dat zij uit de Jordaan opklimmen.
17. Toen gebod Jozua den priesteren, zeggende: Klimt op uit de Jordaan.
18. En het geschiedde, toen de priesters, die de ark des verbonds des HEEREN droegen, uit het midden van de Jordaan opgeklommen waren, *en* de voetzolen der priesteren afgetrokken waren tot op het droge; zo keerden de wateren van de Jordaan weder in hun plaats, en gingen als gisteren *en* eergisteren aan al haar oevers. *Te weten, der Jordaan.*
19. Het volk nu was den tiende der eerste maand uit de Jordaan opgeklommen; en zij legerden zich te Gilgal, *Dat is, in die plaats, welke Jozua daarna Gilgal genoemd heeft; onder, Joz. 5:9.* aan het oosteinde van Jericho.
20. En Jozua richtte die twaalf stenen te Gilgal op, die zij uit de Jordaan genomen hadden.
21. En hij sprak tot de kinderen Israels, zeggende: Wanneer uw kinderen morgen hun vaders

vragen zullen, zeggende: Wat zijn deze stenen?

22. Zo zult gij het uw kinderen te kennen geven, zeggende: Op het droge is Israel door deze Jordaan gegaan.
23. Want de HEERE, uw God, heeft de wateren van de Jordaan voor uw aangezichten doen uitdrogen, totdat gijlieden er waart doorgedaan; gelijk als de HEERE, uw God, aan de Schelfzee gedaan heeft, die Hij voor ons aangezicht heeft doen uitdrogen, totdat wij daardoor gegaan waren; *Te weten, ik, Kaleb en uwe vaders.*
24. Opdat alle volken der aarde de hand des HEEREN kennen zouden, dat zij sterk is; *Anders, want zij is sterk.* opdat gijlieden den HEERE, uw God, vrezet te allen dage.

Jozua 5

1. En het geschiedde, toen al de koningen der Amorieten, die aan deze zijde van de Jordaan westwaarts, *Dat is, aan de westzijde wonende, in het land Kanaän.* en al de koningen der Kanaanieten, die aan de zee *waren,* hoorden, dat de HEERE de wateren van de Jordaan had uitgedroogd, voor het aangezicht der kinderen Israels, totdat wij daardoor gegaan waren; zo versmolt hun hart, *Dat is, zij zijn versaagd geworden. Zie Joz. 2:9,24.* en er was geen moed meer in hen, voor het aangezicht der kinderen Israels.
2. Te dier tijd sprak de HEERE tot Jozua: Maak u stenen messen, *Anders, scherpe messen. Hebreeuws, zwaarden, of messen van rotsen, gelijk Exod. 4:25.* en besnijdt wederom *Hebreeuws, keer weder, besnijdt;* dat is, besnijdt wederom; een Hebreeuwse manier van spreken. Zie Num. 11:4; Ps. 85:7; Ezech. 8:6. De besnijdenis is eerst bevolen aan

Abraham en zijn zaad, en daarin gecontinueerd tot in Egypte, waar diegenen welken uit Egypte getogen zijn, ook waren besneden. Maar alzo aan diegenen, die in de woestijn geboren zijn, de besnijdenis niet was geschied, zo wordt hierdoor Gods bevel aan dezen hervat. de kinderen Israels ten tweeden maal.

3. Toen maakte zich Jozua stenen messen, en besneed Te weten, diegenen, die nog niet besneden waren, welke zij waren, die in de woestijn geboren waren. de kinderen Israels op den heuvel der voorhuiden. Enigen behouden het Hebreeuwse woord *Araloth* in den tekst, betekende voorhuiden, omdat de voorhuiden van de kinderen Israëls daar besneden waren.
4. Dit nu was de oorzaak, waarom hen Jozua besneed: al het volk, dat uit Egypte getogen was, de manspersonen, alle krijgslieden, waren gestorven in de woestijn, op den weg, nadat zij uit Egypte getogen waren.
5. Want al het volk, dat er uittoog, was besneden; maar al het volk, dat geboren was in de woestijn op den weg, nadat zij uit Egypte getrokken waren, hadden zij niet besneden. Te weten, de ouders. Dit is nagebleven, of door sloffigheid en onachtzaamheid; of omdat zij niet wisten wanneer zij voortreizen zouden, en het den pas-besnedenen zwaar zou gevallen hebben, ja ook gevaarlijk, voort te reizen.
6. Want de kinderen Israels wandelden veertig jaren in de woestijn, totdat vergaan was het ganse volk der krijgslieden, die uit Egypte gegaan waren; die de stem des HEEREN niet gehoorzaam geweest waren, denwelken de HEERE gezworen had, dat Hij hun niet zoude laten zien het land, hetwelk de HEERE hun vaderen gezworen had ons te zullen geven,

een land vloeiende van melk en honig.

7. Maar hun zonen heeft Hij Te weten, God de Heere. aan hun plaats gesteld; die heeft Jozua besneden, omdat zij de voorhuid hadden; want zij hadden hen op den weg niet besneden.
8. En het geschiedde, als men een einde gemaakt had van al dat volk te besnijden, zo bleven zij in hun plaats in het leger, totdat zij genezen waren. Hebreeuws, *totdat zij leefden*; gelijk Num. 21:8.
9. Verder sprak de HEERE tot Jozua: Heden heb Ik den smaad Alzo noemt hij de voorhuid, die de Israëlieten aan hun kinderen gelaten hadden, hierin meer het exempel der ousneden Egyptenaars navolgende dan het bevel Gods. Zie Jer. 9:25,26. Sommigen verstaan door *den smaad van Egypte*, den smaad, dien de Egyptenaars God en zijn volk zouden opgelegd en nagezegd hebben, indien zij buiten het land Kanaän hadden moeten blijven. Zie Deut. 9:28. van Egypte van ulieden afgewenteld; Hebreeuws, *van op ulieden*; dat is, die op ulieden lag. daarom noemde men den naam dier plaats Gilgal, Dat is, rolling, afwenteling; omdat door de besnijdenis de schande van de Israëlieten afgewenteld is. tot op dezen dag. Te weten, blijft deze naam, of houdt die plaats dezen naam.
10. Terwijl de kinderen Israels te Gilgal gelegerd lagen, zo hielden zij het pascha Hebreeuws, *maakten zij*. Het houden van pasen is ook in de woestijn nagelaten geweest, uitgenomen in het tweede jaar na den uittocht, zie Num. 9:1. op den veertienden dag derzelve maand, Te weten, op den veertienden dag der eerste maand van het jaar; gelijk blijkt Joz. 4:19. in den avond, op de vlakke velden van Jericho.
11. En zij aten van het overjarige koren des lands, des anderen daags

van het pascha, ongezuurde broden en verzengde aren, even op dienzelven dag.

12. En het Manna hield op des anderen daags, nadat zij van des lands overjarige koren gegeten hadden; en de kinderen Israels hadden geen Manna meer, maar zij aten in hetzelfde jaar van de inkomst des lands Kanaan.

13. Voorts geschiedde het, als Jozua bij Jericho was, dat hij zijn ogen ophief, en zag toe, en ziet, er stond een Man Dit was de Heere *Christus* in de gedaante eens mans, gelijk af te nemen is uit Joz. 6:2. tegenover hem, Die een uitgetogen zwaard Te weten, om Jozua daarmede te verkloeken, hem te kennen gevende dat Hij met hem zou zijn, en strijden tegen de Kanaänieten, en hem de victorie zou doen hebben. in Zijn hand had. En Jozua ging tot Hem, en zeide tot Hem: Zijt Gij van ons, of van onze vijanden?

14. En Hij zeide: Neen, Te weten, Ik behoor uw vijanden niet toe. maar Ik ben de Vorst Te weten, *Christus*, die over het leger der Israëlieten, welke des Heeren volk zijn, zorg draagt. van het heir des HEEREN: Ik ben nu gekomen! Toen viel Jozua op zijn aangezicht ter aarde en aanbad, Want hij kende Hem te zijn de ware God. Indien dit maar een geschapen engel geweest ware, Hij zou niet geleden hebben dat men hem also zou geëerd hebben, gelijk te zien is Openb. 19:10, en Openb. 22:9. en zeide tot Hem: Wat spreekt mijn Heere tot Zijn knecht?

15. Toen zeide de Vorst van het heir des HEEREN tot Jozua: Trek uw schoenen af Dit heeft ook God Mozes bevolen Exod. 3:5. Zie ook Hand. 7:33. van uw voeten; want de plaats, waarop gij staat, is heilig. Hebreeuws, *heiligheid*. Waarom was deze plaats heilig? Omdat de Heere haar door zijn bijzondere tegenwoordigheid geheiligd had. Zie Exod.

3:5, en de aantekeningen aldaar. En Jozua deed also.

Jozua 6

1. (Jericho nu sloot *de poorten* toe, en was gesloten, voor het aangezicht Te weten, uit vrees van de kinderen Israëls. van de kinderen Israels; er ging niemand uit, en er ging niemand in.)
2. Toen zeide de HEERE Boven, Joz. 5:13, wordt Hij *een man* genoemd. tot Jozua: Zie, Ik heb Jericho met haar koning *en* strijdbare helden in uw hand gegeven.
3. Gij dan allen, die krijgslieden zijt, zult rondom de stad gaan, de stad omringende eenmaal; also zult gij doen zes dagen lang.
4. En zeven priesters zullen zeven ramsbazuinen dragen, Dat is, bazuinen van ramshoornen gemaakt. voor de ark; en gijlieden zult op den zevenden dag de stad zevenmaal omgaan; en de priesters zullen met de bazuinen blazen.
5. En het zal geschieden, als men langzaam met den ramshoorn blaast, als gijlieden het geluid der bazuin hoort, zo zal al het volk juichen met een groot gejuich; dan zal de stadsmuur Versta dit van een deel des muurs; ware de gehele muur gevallen, zo moest ook Rachabs huis gevallen zijn, want het stond op den muur; boven, Joz. 2:15. onder zich vallen, Hebreeuws, *aan zijn plaats*. en het volk zal daarin klimmen, een iegelijk tegenover zich.
6. Toen riep Jozua, de zoon van Nun, de priesters, en zeide tot hen: Draagt de ark des verbonds, en dat zeven priesters zeven ramsbazuinen dragen, voor de ark des HEEREN.
7. En tot het volk zeide hij: Trekt door en gaat rondom deze stad; en wie toegerust is, Dat is, gewapend. die ga door voor de ark des HEEREN.

8. En het geschiedde, gelijk Jozua tot het volk gesproken had, zo gingen de zeven priesters, dragende zeven ramsbazuinen, voor het aangezicht des HEEREN; Zie boven, de aantekeningen Joz. 4:13. zij trokken door en bliezen met de bazuinen; en de ark des verbonds Dat is, de ark, in welke lagen de twee tafelen, waarop het verbond geschreven was. des HEEREN volgde hen na;
9. En wie toegerust was, ging voor het aangezicht der priesteren, die de bazuinen bliezen; en de achtertocht Zie Num. 10:25. volgde de ark na, terwijl men ging en blies met de bazuinen.
10. Jozua nu had het volk geboden, zeggende: Gij zult niet juichen, ja, gij zult uw stem niet laten horen, en geen woord zal er uit uw mond uitgaan, tot op den dag, wanneer ik tot ulieden zeggen zal: Juicht! dan zult gij juichen.
11. En hij deed de ark des HEEREN rondom de stad gaan, omringende *dezelve* eenmaal; toen kwamen zij *weder* in het leger, en vernachtten in het leger.
12. Daarna stond Jozua des morgens vroeg op, en de priesters droegen de ark des HEEREN.
13. En de zeven priesters, dragende de zeven ramsbazuinen voor de ark des HEEREN, gingen voort, en bliezen met de bazuinen; en de toegerusten gingen voor hun aangezichten, en de achtertocht volgde de ark des HEEREN na, terwijl men ging en blies met de bazuinen.
14. Alzo gingen zij eenmaal rondom de stad op den tweeden dag; en zij keerden weder in het leger. Alzo deden zij zes dagen lang.
15. En het geschiedde op den zevenden dag, dat zij zich vroeg opmaakten, met het opgaan des dageraads, en zij gingen rondom de stad, naar dezelve wijze, zevenmaal; alleenlijk op dien dag gingen zij zevenmaal rondom de stad.
16. En het geschiedde ten zevenden male, als de priesters met de bazuinen bliezen, dat Jozua tot het volk sprak: Juicht, want de HEERE heeft ulieden de stad gegeven!
17. Doch deze stad Zie Deut. 2:34. zal den HEERE verbannen zijn, zij en al wat daarin is; alleenlijk zal de hoer Rachab levend blijven, zij en allen, die met haar in het huis zijn, omdat zij de boden, die wij uitgezonden hadden, Te weten, ik en de oversten, zonder kennis des volks, boven, Joz. 2:1,4,6. verborgen heeft. Sommigen: *wel*, of, *naarstiglijk verborgen heeft*.
18. Alleenlijk dat gijlieden u wacht van het verbannene, opdat gij u misschien niet verbant, Dat is, geen oorzaak zijt, dat gij zelf verdelgd wordt. mits nemende van het verbannene, en het leger van Israel niet stelt tot een ban, noch datzelve beroert.
19. Maar al het zilver en goud, en de koperen en ijzeren vaten, zullen den HEERE heilig zijn; Hebreeuws, *heiligheid*. tot den schat des HEEREN zullen zij komen.
20. Het volk dan juichte, als zij met de bazuinen bliezen; Te weten, de zeven priesters. en het geschiedde, als het volk het geluid der bazuin hoorde, zo juichte het volk met een groot gejuich; en de muur viel onder zich, en het volk klom in de stad, een ieder tegenover zich, en zij namen de stad in.
21. En zij verbanden alles, Dat is, zij vernielden alles, gelijk men de verbannen dingen pleegt te doen. Zie Deut. 2:34. wat in de stad was, van den man tot de vrouw toe, van het kind tot den

oude, en tot den os, en het klein vee, en den ezel, door de scherpte des zwaards. Hebreeuws, *den mond*.

22. Jozua nu zeide tot de twee mannen, de verspieders des lands: Gaat in het huis der vrouw, der hoer, en brengt die vrouw van daar uit, met al wat zij heeft, gelijk als gij haar gezworen hebt.

23. Toen gingen de jongelingen, de verspieders, daarin en brachten er Rachab uit, en haar vader, en haar moeder, en haar broeders, en al wat zij had; ook brachten zij uit al haar huisgezinnen, Of, *geslachten, of maagschappen*; te weten, die haar aangingen. en zij stelden hen Te weten, zolang, totdat zij in de Israëlietische religie wel onderwezen, en alzo in de gemeente Gods aangenomen waren. Zie Deut. 21:10. buiten het leger van Israel.

24. De stad nu verbrandden zij met vuur, en al wat daarin was; alleenlijk het zilver en goud, mitsgaders de koperen en ijzeren vaten, gaven zij tot den schat van het huis des HEEREN. Dat is, des tabernakels. Zie boven, Joz. 6:19, en Num. 31:54.

25. Dus liet Jozua de hoer Rachab leven, en het huisgezin haars vaders, en al wat zij had; en zij heeft gewoond Ja, zij is naderhand getrouwd in den stam van Juda, aan Salmon, den zoon van Nahesson; Matth. 1:5. in het midden van Israel tot op dezen dag, Dit sluit niet uit dat Rachab en haar nakomelingen ook niet na dien tijd zouden gewoond hebben onder de Israëlieten. omdat zij de boden verborgen had, die Jozua gezonden had, om Jericho te verspieden.

26. En ter zelve tijd bezwoer hen Jozua, Te weten, door het ingeven des Heiligen Geestes. zeggende: Vervloekt zij die man voor het aangezicht des HEEREN, die zich opmaken en deze stad Jericho bouwen zal; dat hij ze

grondveste op zijn eerstgeborenen zoon, Of, *om, voor*; dat is, dat het hem zijn eerstgeboren zoon koste. Zie de vervulling hiervan aan Hiël en zijn zonen, 1 Kon. 16:34. en haar poorten stelle op zijn jongsten zoon!

27. Alzo was de HEERE met Jozua; en zijn gerucht liep Hebreeuws, *was*; dat is, men sprak van hem in alle omliggende landen. door het ganse land.

Jozua 7

1. Maar de kinderen Israels overtraden door overtreding met het verbannene; Dat is, tegen de wet Gods, de verbannen dingen aangaande. want Achan, Hij wordt 1 Kron. 2:7 *Achar*, dat is verstoorder, genoemd. de zoon van Charmi, den zoon van Zabdi, Hij wordt ook *Simri* genoemd, 1 Kron. 2:6. den zoon van Zerah, uit den stam van Juda, nam van het verbannene. Zie boven, Joz. 6:18,19. Toen ontstak de toorn des HEEREN tegen de kinderen Israels.

2. Als Jozua mannen zond van Jericho naar Ai, Ai lag op een berg, drie mijlen van Jericho westwaarts, in dat deel des lands Kanaän, hetwelk den stam Benjamin is ten deel gevallen. Er is nog een ander Ai geweest in den stam van Gad, hetwelk de Ammonieten hadden ingenomen, waartegen Jeremia profeteert, Jer. 49:3. dat bij Beth-Aven ligt, aan het oosten van Beth-El, zo sprak hij tot hen, zeggende: Trekt opwaarts en bespiedt het land. Die mannen nu trokken op en bespieden Ai.

3. Daarna keerden zij weder naar Jozua, en zeiden tot hem: Dat het ganse volk niet optrekke, dat er omtrent twee duizend mannen, of omtrent drie duizend mannen optrekken, om Ai te slaan; vermoei daarheen al het volk niet; want zij zijn weinige.

4. Alzo trokken derwaarts op van het volk omtrent drie duizend man; dewelke vloden voor het aangezicht der mannen van Ai.
5. En de mannen van Ai sloegen van dezelve omtrent zes en dertig man, en vervolgden hen *van* voor de poort tot Schebarim toe, Deze plaats is eerst alzo genoemd na deze nederlaag der Israëlieten. *Schebarim* betekent *brekingen*, of *verbrekingen*, omdat het leger der Israëlieten daar gebroken en vaneen gehouwen is. en sloegen hen in een afgang. Toen versmolt het hart des volks, en het werd tot water.
6. Toen verscheurde Jozua Tot een teken van grote droefenis en benauwdheid des harten. Zie Gen. 37:29. zijn klederen, en viel op zijn aangezicht ter aarde, voor de ark des HEEREN, tot den avond toe, hij en de oudsten van Israel; en zij wierpen Dit plachten de Israëlieten te doen tot een teken van droefenis en verbaasdheid; 1 Sam. 4:12; 2 Sam. 13:19; Jona 3:6; Micha 1:10. stof op hun hoofd.
7. En Jozua zeide: Ach, Heere HEERE! waarom hebt Gij Hebreeuws, *passerende doen passeren*. Hier schijnt Jozua door menselijke zwakheid, vanwege de geleden schade, wat ter zijde af te treden. dit volk door de Jordaan ooit doen gaan, om ons te geven in de hand der Amorieten, Versta hieronder, al de zeven volken, die het land, den Israëlieten van God beloofd, bezaten. om ons te verderven? Och, dat wij toch tevreden geweest en gebleven waren aan gene zijde van de Jordaan!
8. Och, HEERE! Hebreeuws, *in mij Heere*. Zie Gen. 43:20. wat zal ik zeggen, nademaal dat Israel voor het aangezicht zijner vijanden den nek gekeerd heeft?
9. Als het de Kanaanieten, en alle inwoners des lands horen zullen, zo

- zullen zij ons omsingelen, en onzen naam uitroeien van de aarde; wat zult Gij Alsof hij zeide: Hoe zult Gij uw groten en heerlijken naam behouden, als de Kanaanieten zullen zeggen dat Gij nu de macht niet meer hebt om ons te beschermen en hen te dempen, gelijk Gij vóór deze meermalen gedaan hebt. dan Uw groten Naam doen?
10. Toen zeide de HEERE tot Jozua: Sta op; waarom ligt gij dus neder Hebreeuws eigenlijk: *zijt gij nedervallende*. op uw aangezicht?
 11. Israel heeft gezondigd; en zij hebben ook Mijn verbond, Dat is, mijn gebod, waartoe zij zich in het verbond verplicht hebben, om hetzelve te onderhouden. Zie boven, Joz. 6:18. hetwelk Ik hun geboden had, overtreden; en ook hebben zij van het verbannene genomen, Te weten, hetwelk Ik bevolen heb, dat men zou verbannen, Joz. 6:18. en ook gestolen, Te weten, hetgeen men had behoren te brengen in de schatkamer des Heeren, boven, Joz. 6:19. en ook gelogen, Anders, *geloochend, ontkend*. en hebben het ook onder hun gereedschap gelegd.
 12. Daarom zullen de kinderen Israels niet kunnen bestaan voor het aangezicht hunner vijanden; zij zullen den nek voor het aangezicht hunner vijanden keren; want zij zijn in den ban. Dat is, zij zijn in de straf gevallen, die Ik over deze verbannen volken zou hebben laten komen, dewijl zij zich aan het verbannene vergrepen hebben. Ik zal voortaan niet meer met ulieden zijn, tenzij gij den ban uit het midden Dat is, dengene, die verdiend heeft verbannen te zijn, omdat hij zich aan het verbannene vergrepen heeft. Alzo ook onder, Joz. 7:13. van ulieden verdelgt.
 13. Sta op, heilig het volk, Dat is, maak dat zich het volk reinige en tot heiligheid schikke, door de ceremoniën van God verordineerd, Exod. 19:10. en zeg: Heiligt

- u tegen morgen; want alzo zegt de HEERE, de God van Israel: Er is een ban in het midden van u, Israel! gij zult niet kunnen bestaan voor het aangezicht uwer vijanden, totdat gij den ban wegdoet uit het midden van u.
14. Gij zult dan in den morgenstond aankomen naar uw stammen; en het zal geschieden, de stam, welken de HEERE geraakt zal hebben, Hebreeuws, *gevat, of, gevangen*; te weten, door het lot, hetwelk de Heere regeert; Spreuk. 16:33. Zie 1 Sam. 14:41; Jona 1:7. die zal aankomen naar de geslachten, en welk geslacht de HEERE geraakt zal hebben, Hebreeuws, *gevat, of, gevangen*; te weten, door het lot, hetwelk de Heere regeert; Spreuk. 16:33. Zie 1 Sam. 14:41; Jona 1:7. dat zal aankomen bij huisgezinnen, Hebreeuws, *huizen*. en welk huisgezin de HEERE geraakt zal hebben, Hebreeuws, *gevat, of, gevangen*; te weten, door het lot, hetwelk de Heere regeert; Spreuk. 16:33. Zie 1 Sam. 14:41; Jona 1:7. dat zal aankomen man voor man. Hebreeuws, *met mannen*.
15. En het zal geschieden, die geraakt zal worden met den ban, Dat is, met het verbannen, gestolen goed. die zal met vuur Te weten, nadat hij eerst ter dood toe zal gestenigd zijn. Zie Num. 15:30,35. verbrand worden, hij en al wat hij heeft; omdat hij het verbond des HEEREN overtreden heeft, en omdat hij dwaasheid Dat is, een schendig stuk, of schandelijkheid. Aldus wordt Gen. 34:7 het schofferen van Dina genoemd, en het schenden van de Levietische vrouw Richt. 20:6. in Israel gedaan heeft.
16. Toen maakte zich Jozua des morgens vroeg op, en deed Israel aankomen naar zijn stammen; en de stam van Juda werd geraakt.
17. Als hij het geslacht van Juda Dat is, stam, of elk geslacht van dien. deed aankomen, zo raakte hij het geslacht van Zarchi. Toen hij het geslacht van Zarchi deed aankomen, man voor man, Hebreeuws, *bij mannen*; dat is, naar de huisgezinnen der vaders, niet hoofd bij hoofd, iedereen, gelijk Joz. 7:18. zo werd Zabdi geraakt;
18. Welks huisgezin als hij deed aankomen, man voor man, zo werd Achan geraakt, de zoon van Charmi, den zoon van Zabdi, den zoon van Zerah, uit den stam van Juda.
19. Toen zeide Jozua tot Achan: Mijn zoon! Geef toch den HEERE, Hebreeuws, *stel*. Toen Achan zijn begane misdaad beleed, zo gaf hij God de eer, dat Hij hem recht getroffen had. den God van Israel, de eer, en doe voor Hem belijdenis; en geef mij toch te kennen, wat gij gedaan hebt, verberg het voor mij niet.
20. Achan nu antwoordde Jozua, en zeide: Voorwaar, ik heb tegen den HEERE, den God Israels, gezondigd, en heb alzo en alzo gedaan. Te weten, gelijk de Heere gesproken heeft, Joz. 7:11.
21. Want ik zag onder den roof een schoon Hebreeuws, *goed*. sierlijk Babylonisch overkleed, Hebreeuws, *een mantel van Sinear*. Zie Gen. 10:10. en tweehonderd sikkelen zilvers, Dit is de helft van den prijs, waarvoor Abraham de dubbele spelonk van Efron gekocht heeft, doende de twee honderd gemene sikkelen vijftig rijksdaalders. en een gouden tong, Een langwerpig en breedachtig stuk goud, hebbende het fatsoen van een tong, het zij wat het ook moge geweest zijn. **welker gewicht was vijftig sikkelen**; en ik kreeg lust daartoe, en ik nam ze; en zie, zij zijn verborgen in de aarde, in het midden mijner tent, en het zilver daaronder. Te weten, onder den Babylonischen mantel.
22. Toen zond Jozua boden henen, die tot de tent liepen; en ziet, het lag verborgen Te weten, het goed. Of *hij*, te

weten, de mantel. in zijn tent, en het zilver daaronder.

23. Zij dan namen die dingen uit het midden der tent, en zij brachten ze tot Jozua en tot al de kinderen Israels; en zij stortten ze uit voor het aangezicht des HEEREN. Dat is, voor de tent der samenkomst, waar de ark, een heilig teken der tegenwoordigheid des Heeren was; want deze ganse handeling is in een algemene samenkomst des volks geschied.

24. Toen nam Jozua, en gans Israel met hem, Achan, den zoon van Zerah, Dat is, neef. Zie Joz. 7:1. en het zilver, en het sierlijk overkleed, en de gouden tong, en zijn zonen, en zijn dochteren, en zijn ossen, en zijn ezelen, en zijn vee, en zijn tent, en alles wat hij had; en zij voerden ze naar het dal Achor. Dat is, *het dal der beroerte*; naderhand alzo genaamd, vanwege deze geschiedenis, Joz. 7:26.

25. En Jozua zeide: Hoe hebt gij ons beroerd? Van het woord *beroeren*, zie 1 Kon. 18:17. De HEERE zal u beroeren te dezen dage! En gans Israel stenigde hem met stenen, Te weten, Achan; versta hierbij ook al de zijnen, gelijk Joz. 7:26. en zij verbrandden hen met vuur, en zij overwierpen hen met stenen.

26. En zij richtten over hem een groten steenhoop, zijnde tot op dezen dag. Alzo keerde Zich de HEERE van de hittigheid Zijns toorns. Daarom noemde men den naam dier plaats Anders, *noemde*; te weten, Jozua. *het dal van Achor*, Dat is, *het dal der beroerte*; omdat het ganse volk van Israël hier beroerd en bedroefd was geworden vanwege Achans diefstal, en omdat hij ook door deze schrikkelijke straf daarin was beroerd, Joz. 7:25. tot dezen dag toe.

Jozua 8

1. Toen zeide de HEERE tot Jozua: Vrees niet, en ontzet u niet; neem

met u al het krijgsvolk, en maak u op, trek op naar Ai; zie, Ik heb den koning van Ai, en zijn volk, en zijn stad, en zijn land in uw hand gegeven.

2. Gij nu zult aan Ai en haar koning doen, gelijk als gij aan Jericho en haar koning gedaan hebt; behalve dat gij haar roof en haar vee voor ulieden roven zult; stel u een achterlage tegen de stad, van achter dezelve.

3. Toen maakte zich Jozua op, en al het krijgsvolk, om op te trekken naar Ai. En Jozua verkoos dertig duizend mannen, strijdbare helden, en hij zond hen bij nacht uit,

4. En gebod hun, zeggende: Ziet toe, gijlieden zult der stad lagen leggen van achter de stad; houdt u niet zeer verre van de stad, en weest gij allen bereid.

5. Ik nu, en al het volk, dat bij mij is, zullen tot de stad naderen; en het zal geschieden, wanneer zij ons tegemoet zullen uitgaan, gelijk als in het eerst, zo zullen wij voor hun aangezicht vlieden.

6. Laat hen dan uitkomen achter ons, totdat wij hen van de stad aftrekken; want zij zullen zeggen: Zij vlieden voor onze aangezichten, gelijk als in het eerst; zo zullen wij vlieden voor hun aangezichten.

7. Dan zult gijlieden Te weten, wanneer gij het teken zien zult, dat ik u geven zal. Zie Joz. 8:18. opstaan uit de achterlage, en gij zult de stad innemen; Anders, *en gij zult de stad, dat is, de rest van de inwoners der stad uitdrijven*. want de HEERE, uw God, zal ze in uw hand geven.

8. En het zal geschieden, wanneer gij de stad ingenomen hebt, zo zult gij de stad met vuur aansteken; naar het woord des HEEREN zult gijlieden

- doen; ziet, ik heb het ulieden geboden.
9. Alzo zond Jozua hen heen, en zij gingen naar de achterlage, en zij bleven tussen Beth-El en tussen Ai, tegen het westen van Ai; maar Jozua overnachtte dien nacht in het midden des volks.
10. En Jozua maakte zich des morgens vroeg op, en hij monsterde het volk; *Anders, telde, stelde in orde, overzag.* en hij trok op, hij en de oudsten van Israel, voor het aangezicht des volks, naar Ai.
11. Ook trok al het krijgsvolk op, dat bij hem was; en zij naderden en kwamen tegenover de stad, en zij legerden zich tegen het noorden van Ai; en er was een dal tussen hem en tussen Ai.
12. Hij nam ook omtrent vijf duizend man, en hij stelde hen tot een achterlage tussen Beth-El en tussen Ai, aan het westen der stad.
13. En zij stelden het volk, *Te weten, in orde.* het ganse leger, dat aan het noorden der stad was, en zijn lage was *Het Hebreeuwse woord betekent eigenlijk hiel, ook ondertreding, of ondervoetdrukking, doch het wordt ook gebruikt voor list, bedrog, lagen. Anders, zijn uiterste einde.* aan het westen der stad. En Jozua ging in denzelfden nacht in het midden des dals. *Daarvan Joz. 8:11.*
14. En het geschiedde, toen de koning van Ai *dat zag,* zo haastten zij en maakten zich vroeg op, en de mannen der stad kwamen uit, Israel tegemoet, ten strijde, hij en al zijn volk, *Dat is, met het grootste deel des volks; want dat er nog enig volk in de stad gebleven is, blijkt Joz. 8:16.* ter bestemder tijd, *Of, ter bestemder, of gezetter plaats.* voor het vlakke veld; want hij wist niet, dat hem iemand een achterlage legde van achter de stad.
15. Jozua dan, en gans Israel, werd geslagen *Dit moet men niet naar de letter verstaan, alsof enigen van de Israëlieten door die van Ai inderdaad verslagen zijn geworden, want daardoor zouden de Israëlieten den moed wederom verloren hebben; maar het is te zeggen dat zij veinsden, of zich gelieten alsof zij vreesden dat zij wederom van die van Ai zouden verslagen worden.* voor hun aangezichten; en zij vloden door den weg der woestijn. *Anders, voor de woestijn;* te weten, waar men gaat naar de woestijn, die tussen Ai en Jericho ligt; te weten, wederom teruglopen naar Jericho, vanwaar zij gekomen waren.
16. Daarom werd samengeroepen al het volk, dat in de stad was, om hen na te jagen; en zij joegen Jozua na, en werden van de stad afgetrokken.
17. En er werd niet een man *Te weten, die ten strijde bekwaam was. Vergelijk onder, Joz. 8:24.* overgelaten, in Ai, noch Beth-El, die niet uittrokken, Israel na; en zij lieten de stad openstaan, en joegen Israel achterna.
18. Toen sprak de HEERE tot Jozua: *Strek Te weten, tot een teken aan degenen, die in de achterhoede liggen, dat zij komen aantrekken. Anders, uit Joz. 8:26 aldus: Sterk uw hand met de spies, of vaan, standaard, banier. Vergelijk deze daad van Jozua met de daad van Mozes, Exod. 17:11,12.* de spies uit, *Zie 1 Sam. 17:7.* die in uw hand is, naar Ai, want Ik zal hen in uw hand geven. Toen strekte Jozua de spies, die in zijn hand was, naar de stad aan.
19. Toen rees de achterlage haastelijk op van haar plaats, en zij liepen toe, met dat hij zijn hand uitgestrekt had, en kwamen aan de stad, en zij namen ze in, en zij haastten zich, en staken *Niet de gehele stad, want zo zou al de buit mede zijn verbrand geworden* maar een deel derzelve, opdat de Israëlieten, die kwansuis gevlucht waren, den rook ziende,

zich omkeren en den vijand aantasten zouden. de stad aan met vuur.

20. Als de mannen van Ai zich achterom keerden, zo zagen zij, en ziet, de rook der stad ging op naar den hemel; en zij hadden geen ruimte, *Hebreeuws, in hen waren geen handen om te vluchten. Hand voor ruimte of plaats wordt gebruikt Num. 2:17; Ps. 104:25; Jes. 22:18; Neh. 7:4. Anders, geen macht.* Om herwaarts of derwaarts te vlieden; want het volk, dat naar de woestijn vluchtte, keerde zich tegen degenen, die *hen* najoegen.

21. En Jozua en gans Israel, ziende, dat de achterlage de stad ingenomen had, en dat de rook der stad opging, zo keerden zij zich om, en sloegen de mannen van Ai.

22. Ook kwamen die uit de stad *Te weten, die in de achterhoede gelegen hadden, en nu in de stad gekomen waren en haar in brand gestoken hadden.* hun tegemoet, *Te weten, den burgers van Ai.* zodat zij *Te weten, de burgers van Ai.* in het midden der Israelieten waren, deze van hier en gene van daar; en zij *Te weten, de burgers van Ai.* sloegen hen, totdat geen *Hebreeuws, dat er iemand onder hen overbleef, in het leven behouden of ontkomen.* overige onder hen overbleef, noch die ontkwam.

23. Doch den koning van Ai grepen zij levend, en zij brachten hem tot Jozua.

24. En het geschiedde, toen de Israelieten een einde gemaakt hadden van al de inwoners van Ai te doden, op het veld, in de woestijn, in dewelke zij hen nagejaagd hadden, *Te weten, de kinderen Israëls.* en dat zij allen door de scherpte des zwaards *Hebreeuws, den mond.* gevallen waren, totdat zij allen vernield waren; zo keerde zich gans Israel naar Ai, en zij sloegen ze *Te weten, die nog over waren in*

de stad, als oude mannen, vrouwen, kinderen en allen, die niet tot den strijd uitgetrokken waren. met de scherpte des zwaards *Hebreeuws, den mond.*

25. En het geschiedde, dat allen, die te dien dage vielen, zo mannen als vrouwen, *Hebreeuws, van den man tot de vrouw.* waren twaalf duizend, al te zamen lieden van Ai.

26. Jozua trok ook zijn hand niet terug, die hij met de spies *Zie boven, Joz. 8:18.* Dit was het teken, waaraan de Israëlieten konden weten wanneer zij zouden ophouden van het verwoesten der stad. had uitgestrekt, totdat hij al de inwoners van Ai verbannen had. Dat is, ten enenmale uitgeroeid en verdelgd had.

27. Alleenlijk roofden de Israelieten voor zichzelf het vee en den buit derzelve stad, naar het woord des HEEREN, dat Hij Jozua geboden had.

28. Jozua nu verbrandde Ai, en hij stelde haar tot een eeuwigen hoop, ter verwoesting, *Dat is, tot een woeste plaats. tot op dezen dag.*

29. En den koning van Ai hing hij aan een hout, tot aan den avondstond; *Achterevolgens de wet Gods; Deut. 21:22.* en omtrent den ondergang der zon gebod Jozua, dat men zijn dood lichaam van het hout afname; en zij wierpen het aan de deur der stadspoort, en richtten daarop een groten steenhoop, zijnde tot op dezen dag.

30. Toen bouwde Jozua *Te weten, nadat zij over de Jordaan gekomen waren, of nadat zij Ai hadden ingenomen.* een altaar den HEERE, den God van Israel, op den berg Ebal; *Deze berg lag bij Sichem, gelijk te zien is Richt. 9:7.*

31. Gelijk als Mozes, de knecht des HEEREN, den kinderen Israels geboden had, achtereenvolgens hetgeen geschreven is in het wetboek van Mozes: een altaar van

gehele stenen, over dewelke Dat is, niet effen gemaakt, of gepolijst met de instrumenten der steenhouwers. men geen ijzer bewogen had; Dat is, gebruikt. en daarop offerden zij den HEERE brandofferen; ook offerden zij dankofferen.

32. Aldaar schreef hij ook op stenen

Dit waren andere stenen dan die, van welke Joz. 8:31 gesproken is. een dubbel Of, afschrift, copie, wederhaling der wet; te weten, de voornaamste stukken der wet, of de tien geboden, of, gelijk enigen menen, de zegeningen en vervloekingen. Zie Deut. 17:18. van de wet van Mozes, hetwelk hij geschreven Of, *die*; te weten, wet. heeft voor het aangezicht der kinderen Israels.

33. En gans Israel met zijn oudsten, en ambtlieden, en zijn rechters, stonden aan deze en aan gene zijde der ark, voor de Levietische priesteren, die de ark des verbonds des HEEREN droegen, zo vreemdelingen als inboorlingen, een helft daarvan tegenover den berg Gerizim, Anders, *Grizim*. Deze beide bergen Gerizim en Ebal zijn gelegen in den stam van Efraïm, niet ver van Sichem; zie daarvan Deut. 11:29,30, en Deut. 27:12; Richt. 9:7. en een helft daarvan tegenover den berg Ebal, gelijk als Mozes, de knecht des HEEREN, bevolen had; om het volk van Israel in het eerst Of, *voor de eerste maal*. Dit wordt gezegd ten aanzien dat de wet daarna alle zeven jaren moest gelezen worden voor het volk. te zegenen. Versta hierbij, en om den vloek te spreken tegen de overtreders der wet. Zie Deut. 27:11, en Deut. 31:10, enz.

34. En daarna las hij overluid Te weten, Jozua; doch door een van de Levieten, gelijk Mozes bevolen heeft, Deut. 27:14. al de woorden der wet, de zegening en den vloek, naar alles, wat in het wetboek geschreven staat.

35. Daar was niet een woord van al hetgeen Mozes geboden had, dat Jozua niet overluid las voor de gehele gemeente van Israel, en de vrouwen, en de kleine kinderen, en de vreemdelingen, Versta hier, zodanige vreemdelingen, die de religie der Israëlieten hadden aangenomen en beleden. Zie boven, Joz. 8:33. die in het midden van hen wandelden.

Jozua 9

1. En het geschiedde, toen *dit* hoorden al de koningen, die aan deze zijde Te weten, in het land Kanaän, waar toen ter tijd de Israëlieten in waren gekomen, alsook de schrijver van dit boek. van de Jordaan waren, op het gebergte, en in de laagte, en aan alle havens Anders, *oevers, of, reden*. der grote zee, Dat is, der Middellandse zee. tegenover den Libanon: de Hethieten, en de Amorieten, de Kanaanieten, de Ferezieten, de Hevieten, en de Jebusieten;
2. Zo vergaderden zij zich samen, om tegen Jozua en tegen Israel te krijgen, eenmoediglijk. Hebreeuws, *met een mond*; dat is, eendrachtiglijk zich tezamen verbindende.
3. Als de inwoners te Gibeon hoorden, Dit is een grote stad geweest, Joz. 10:2, gelegen in het erfdeel van den stam van Benjamin, en zij was in dezen tijd de hoofdstad der Hevieten, Joh. 11:19; dienvolgens waren de Gibeonieten mede gehorig tot die zeven volken, die God bevolen had uit te roeien, en met welke zij geen verbond mochten maken zonder Gods speciaal consent, Exod. 23:32; Deut. 7:2. Zij is daarna den priester tot een woning gegeven, Joz. 21:17. wat Jozua met Jericho en met Ai gedaan had,
4. Zo handelden zij ook arglistiglijk, Te weten, gelijk Balak en anderen tevoren gedaan hadden, of, gelijk de andere Kanaänietische koningen gezocht hebben

- zichzelf met wapens te beschermen, also hebben dezen gezocht met listigheid hun leven te behouden. en gingen heen, en veinsden zich gezanten te zijn, en zij namen oude zakken op hun ezels, en oude en gescheurde, en samengebonden Te weten, waar zij gescheurd waren. Iederen wijnzakken;
5. Ook oude en bevlekte schoenen Anders, *gelapte*. aan hun voeten, en zij hadden oude klederen aan, en al het brood, Hebreeuws, *al het brood van hun reiskost*. dat zij op hun reize hadden, was droog en beschimmeld. Hebreeuws eigenlijk, *gespikkeld, geplekt*.
6. En zij gingen tot Jozua in het leger te Gilgal, Zie Joz. 5:9. en zij zeiden tot hem en tot de mannen van Israel: Wij zijn gekomen uit een ver land, zo maakt nu een verbond met ons.
7. Toen zeiden de mannen van Israel tot de Hevieten: Dat is, Gibeonieten. Zie onder, Joz. 11:19. Misschien woont gijlieden in het midden van ons, Dat is, in dit land, hetwelk ons van God gegeven is. hoe zullen wij Dit was den Israëlieten expresselijk verboden; Exod. 23:32; Deut. 7:2. dan een verbond met u maken?
8. Zij dan zeiden tot Jozua: Wij zijn uw knechten. Dat is, wij onderwerpen ons onder uw heerschappij en bevel, en zijn gewillig aan te nemen de conditie, die het u believe zal ons te geven, al ware het ook dat gij ons tot uw knechten wildet maken. Toen zeide Jozua tot hen: Wie zijt gijlieden, en van waar komt gij?
9. Zij nu zeiden tot hem: Uw knechten Dat is, wij. zijn uit een zeer ver land gekomen, om den Naam des HEEREN, Dat is, hebbende gehoord de heerlijkheid van den God Israëls en de grote daden, die Hij gedaan heeft. uws Gods; want wij hebben Zijn gerucht gehoord, en alles wat Hij in Egypte gedaan heeft;
10. En alles wat Hij gedaan heeft aan de twee koningen der Amoriëten die aan gene zijde van de Jordaan waren, Sihon, den koning van Hesbon, en Og, den koning van Bazan, die te Astharoth woonde.
11. Daarom spraken tot ons onze oudsten, en al de inwoners onzes lands, zeggende: Neemt reiskost met u in uw handen op de reize, en gaat hun tegemoet, en zegt tot hen: Wij zijn ulieder knechten, zo maakt nu een verbond met ons.
12. Dit ons brood hebben wij warm tot onzen teerkost uit onze huizen genomen, ten dage, toen wij uittogen om tot ulieden te reizen; maar ziet, nu is het droog, en het is beschimmeld; Gelijk Joz. 9:5.
13. En deze Iederen wijnzakken, die wij gevuld hebben, waren nieuw, maar ziet, zij zijn gescheurd; en deze onze klederen, en onze schoenen zijn oud geworden, vanwege deze zeer lange reis.
14. Toen namen de mannen Dat is, de oversten der Israëliëten, gelijk Joz. 9:15. Anders, *zij namen de mannen aan vanwege hun reiskost*; oordelende uit hun beschimmelde spijs, dat zij van verre kwamen. van hun reiskost; en zij vraagden Te weten, door den hogepriester, den efod aanhebbende. Zie Num. 27:21. Zie ook 1 Sam. 23:9. het den mond des HEEREN niet. Dat is, den Heere, die beloofd had te antwoorden van het verzoendeksel; Exod. 25:22.
15. En Jozua maakte vrede met hen, en hij maakte een verbond met hen, dat hij hen bij het leven behouden zoude; en de oversten der vergadering zwoeren hun. Dat is, zij bevestigden met een eed hetgeen Jozua hun beloofd had, te weten dat zij levend blijven zouden.

16. En het geschiedde ten einde van drie dagen, nadat zij het verbond met hen gemaakt hadden, zo hoorden zij, dat zij hun naburen waren, en dat zij in het midden van hen waren wonende.
17. Want toen de kinderen Israels voorttogen, zo kwamen zij ten derden dage aan hun steden; hun steden nu waren Gibeon, en Chefira, Chefira was een stad in het erfdeel van den stam van Benjamin. Zie Joz. 18:26. en Beeroth, Deze stad lag ook in den stam van Benjamin; Joz. 18:25. en Kirjath-Jearim.
18. En de kinderen Israels sloegen ze niet, omdat de oversten der vergadering hun gezworen hadden bij den HEERE, den God Israels; daarom murmureerde Te weten, omdat zij de Gibeonieten niet mochten uitroeien, zowel als de andere natiën der Kanaänieten. de ganse vergadering tegen de oversten.
19. Toen zeiden al de oversten tot de ganse vergadering: Wij hebben hun gezworen bij den HEERE, den God Israels; daarom kunnen wij hen niet aantasten. Te weten vijandelijker wijze; dat is, wij mogen hen niet doden of ten onderbrengen.
20. Dit zullen wij hun doen, Te weten, wat Joz. 9:21 gezegd wordt. dat wij hen bij het leven behouden, opdat geen grote toorn Dat is, dat de HEERE vanwege zulke meinedigheid zich over ons niet vertoorne, en een plaag over ons zende, gelijk naderhand over Saul gekomen is, 2 Sam. 21:1. over ons zij, om des eeds wil, Te weten, indien wij denzelven verbraken. dien wij hun gezworen hebben.
21. Verder zeiden de oversten tot hen: Te weten, tot de kinderen Israëls. Laat hen leven, en laat ze houthouwers en waterputters Dezen waren de geringsten en verachtsten onder het volk, Deut. 29:11. zijn der ganse vergadering, gelijk de oversten Dat is, gelijk wij gezegd hebben. tot hen gezegd hebben. Te weten, tot de Gibeonieten.
22. En Jozua riep hen, en sprak tot hen, zeggende: Waarom hebt gijlieden ons bedrogen, zeggende: Wij zijn zeer verre van ulieden gezeten, daar gij in het midden van ons zijt wonende?
23. Nu dan, vervloekt Versta door dezen vloek, een tijdelijk armen, ellendigen staat, gelijk in het volgende verklaard wordt. zijt gijlieden! en onder ulieden zullen niet afgesneden Dat is, niet ophouden maar altijd in uw geslachten en bij uw nakomelingen slaven blijven. worden knechten, noch houthouwers, noch waterputters ten huize mijns Gods. Dat is, in den tabernakel, en daarna in den tempel, ja tot dienst der ganse gemeente, Joz. 9:21.
24. Zij dan antwoordden Jozua, en zeiden: Dewijl het aan uw knechten zekerlijk Hebreeuws, *te kennen gevende te kennen gegeven was.* was te kennen gegeven, dat de HEERE, uw God, Zijn knecht Mozes geboden heeft, dat Hij ulieden al dit land geven, en al de inwoners des lands voor ulieder aangezicht verdelgen zoude, zo vreesden wij onzes levens zeer Hebreeuws, *onze zielen;* dat is, leven, personen. Zie Gen. 12:5. voor ulieder aangezichten; daarom hebben wij deze zaak gedaan.
25. En nu, zie, wij zijn in uw hand; Dat is, in uw macht en geweld; gij moogt met ons doen, en ons zulk een dienst en last opleggen, als het u belieft. doe, gelijk het goed en gelijk het recht is in uw ogen ons te doen.
26. Zo deed hij hun alzo, en hij verlostte hen van de hand der kinderen Israels, dat zij hen niet dood sloegen.

27. Alzo gaf Jozua hen Hiervan houdt men, dat zij genoemd zijn *nethinim*, dat is, *gegevenen, overgegevenen.* over ten zelve dage tot houthouwers en waterputters der vergadering, en dat tot het altaar des HEEREN, tot dezen dag toe, aan de plaats, die Hij verkiezen zoude.

Jozua 10

1. Het geschiedde nu, toen Adoni-Zedek, de koning van Jeruzalem, gehoord had, dat Jozua Ai ingenomen, en haar verbannen had, *en* aan Ai en haar koning alzo gedaan had, gelijk als hij aan Jericho en haar koning gedaan had; en dat de inwoners van Gibeon vrede met Israel gemaakt hadden, en in derzelve midden waren;
2. Zo vreesden zij zeer; Te weten, de koning te Jeruzalem en zijn volk, alsook de andere koningen, die Joz. 10:3 genoemd staan. want Gibeon was een grote stad, als een der koninklijke steden; ja, zij was groter dan Ai, en al haar mannen waren sterk. *Anders, kloek, helden, machtig.*
3. Daarom zond Adoni-Zedek, koning van Jeruzalem, tot Hoham, den koning van Hebron, en tot Pir-Am, den koning van Jarmuth, en tot Jafia, den koning van Lachis, en tot Debir, den koning van Eglon, zeggende: Dat is, latende hun zeggen.
4. Komt op tot mij, en helpt mij, dat wij Gibeon slaan; omdat zij vrede gemaakt heeft met Jozua en met de kinderen Israels.
5. Toen werden verzameld en kwamen op, vijf koningen der Amorieten, Zie de aantekeningen Gen. 48:22. de koning van Jeruzalem, de koning van Hebron, de koning van Jarmuth, de koning van Lachis, de koning van Eglon, zij en al hun legers; en zij

belegerden Gibeon, en krijden tegen haar.

6. De mannen nu van Gibeon zonden tot Jozua, Te weten, toen zij hoorden dat de vijf koningen zich tegen hen opmaakten. in het leger van Gilgal, zeggende: Trek uw handen niet af *Of, laat uw handen niet af,* of vertraag, of verslap uw handen niet. van uw knechten, Dat is, van ons, die wij ons aan u hebben overgegeven tot knechten, waarom gij dan ook schuldig zijt ons te beschermen tegen dit soort geweld. kom haastelijk tot ons op, en verlos ons, en help ons; want al de koningen der Amorieten, die op het gebergte wonen, hebben zich tegen ons vergaderd.
7. Toen toog Jozua op van Gilgal, hij en al het krijgsvolk Dit waren geen gehuurde soldaten, maar de mannelijkste en kloekste mannen uit alle stammen. met hem, en alle strijdbare helden.
8. Want de HEERE had tot Jozua gezegd: Vrees u niet voor hen, want Ik heb ze in uw hand gegeven; niemand van hen zal voor uw aangezicht bestaan.
9. Alzo kwam Jozua snellijk tot hen; den gansen nacht over was hij van Gilgal opgetrokken.
10. En de HEERE verschrikte hen voor het aangezicht van Israel; en hij sloeg hen met een groten slag te Gibeon, Niet in de stad Gibeon, maar in het land omtrent Gibeon. Alzo staat er Joz. 5:13 te Jericho, dat is, in de landstreek bij of omtrent Jericho. en vervolgde hen op den weg, waar men naar Beth-horon opgaat, en sloeg hen tot Azeka en tot Makkeda toe.
11. Het geschiedde nu, toen zij voor het aangezicht van Israel vluchtten, zijnde in den afgang van Beth-horon, zo wierp de HEERE grote stenen Te weten, hagelstenen, gelijk straks in Joz. 10:11 volgt. op hen van den hemel, tot

Azeka toe, dat zij stierven; daar waren er meer, die van de hagelstenen stierven, dan die de kinderen Israels met het zwaard doodden.

12. Toen sprak Jozua Dat is, hij riep en bad den Heere aan. tot den HEERE, ten dage als de HEERE de Amorieten voor het aangezicht de kinderen Israels overgaf, en zeide voor de ogen der Israelieten: Zon, sta stil Hebreeuws, *zwijg*; gelijk 1 Sam. 14:9; Ps. 4:5; Jona 1:12. te Gibeon, Dat is, sta stil te dier plaats waar gij nu zijt, want Jozua was in dezen tijd te Gibeon, Joz. 10:10. en gij, maan, in het dal van Ajalon! Deze plaats behoorde tot den stam van Zebulon, Richt. 12:12. Er was een ander Ajalon in den stam van Dan, Joz. 19:42. De zin der woorden van Jozua is: Zon, ga ons niet onder terwijl wij in Gibeon strijden, en maan, breng ons den nacht niet aan. Zie Joz. 10:13. Anderen aldus: *De zon sta stil, of, dat de zon stil sta.*

13. En de zon stond stil, en de maan bleef staan, totdat zich het volk aan zijn vijanden gewroken had. Is dit niet geschreven in het boek des oprechten? Of, des vromen of desgenen die recht is. Sommigen behouden het Hebreeuwse woord *Jaschar* in den tekst. Dit boek, gelijk meer andere historische boeken, van welke in de Heilige Schrift melding gemaakt wordt, zijn nu niet meer voorhanden. Zie Num. 21:14. De zon nu stond stil in het midden des hemels, en haastte niet onder te gaan omtrent een volkomen dag.

14. En er was geen dag aan dezen gelijk, voor hem noch na hem, dat de HEERE Dat is, dat God, om de bede eens mensen, de zon en maan deed stilstaan. Ten tijde van *Hizkia* heeft de zon niet stilgestaan, maar is teruggegaan. de stem eens mans *alzo* verhoorde; want de HEERE streed voor Israel.

15. Toen keerde Jozua weder, Te weten, nadat hij verricht had alles wat van

Joz. 10:15 verhaald wordt. De schrijver van dit boek heeft dezen gehelen oorlog als in één somma in het kort verhaald; daarna beschrijft hij wijdlopijger en nader hetgeen zich daarin heeft toegedragen. en gans Israel met hem, naar het leger te Gilgal.

16. Maar die vijf koningen Te weten, die genoemd staan, Joz. 10:3. waren gevloden, en hadden zich verborgen in de spelonk bij Makkeda.

17. En aan Jozua werd geboodschapt, mits te zeggen: Die vijf koningen zijn gevonden, verborgen in de spelonk bij Makkeda.

18. Zo zeide Jozua: Wentelt grote stenen voor den mond der spelonk, en stelt mannen daarvoor om hen te bewaren.

19. Maar staat gijlieden niet stil, jaagt uw vijanden achterna, en slaat hen in den staart; De mening is dat zij de achtersten, of den natocht zouden aanvallen en slaan. laat hen in hun steden niet komen; want de HEERE, uw God, heeft ze in uw hand gegeven.

20. En het geschiedde, toen Jozua en de kinderen Israels geeindigd hadden hen met een zeer groten slag te slaan, totdat zij vernield waren, en dat de overgeblevenen, die van hen overgebleven waren, in de vaste steden gekomen waren;

21. Zo keerde al het volk Te weten, al het volk hetwelk Jozua had gevonden, om den vijand te vervolgen, Joz. 10:19. tot Jozua in het leger, bij Makkeda, in vrede; Dat is, fris en gezond. niemand Dat is, niemand had zich met een woord tegen hen gezet. Vergelijk Exod. 11:7. had zijn tong tegen de kinderen Israels geroerd.

22. Daarna zeide Jozua: Opent den mond der spelonk, en brengt tot mij uit die vijf koningen, uit die spelonk.

23. Zij nu deden alzo, en brachten tot hem uit die vijf koningen, uit de spelonk: den koning van Jeruzalem,

- den koning van Hebron, den koning van Jarmuth, den koning van Lachis, den koning van Eglon.
24. En het geschiedde, als zij die koningen uitgebracht hadden tot Jozua, zo riep Jozua al de mannen van Israel, en hij zeide tot de oversten des krijgsvolks, die met hem getogen waren: Treedt toe, zet uw voeten op de halzen dezer koningen. En zij traden toe, en zetten hun voeten op hun halzen.
25. Toen zeide Jozua tot hen: Vreest niet en ontzet u niet, zijt sterk en hebt goeden moed; want alzo zal de HEERE aan al uw vijanden doen, tegen dewelke gijlieden strijdt.
26. En Jozua sloeg hen daarna, en doodde ze, en hing ze aan vijf houten; *Of, bomen.* en zij hingen aan de houten tot den avond. *Gelijk boven, Joz. 8:29.*
27. En het geschiedde, ten tijde als de zon onderging, beval Jozua, dat men hen van de houten afname, en zij wierpen hen in de spelonk, alwaar zij verborgen geweest waren; en zij legden grote stenen voor den mond der spelonk, *die daar zijn* tot op dezen zelve dag.
28. Op denzelven dag nam ook Jozua Makkeda in, *Dit was een stad, gelegen in de uiterste landpalen van den stam van Juda, tegen het westen, Joz. 15:41.* en sloeg haar met de scherpste des zwaards; daartoe verbande hij derzelve koning, henlieden en alle ziel die daarin was; *Dat is, mensen, en zo hierna; want vee en andere dingen waren de buit der Israëlieten, Deut. 20:16,17, en onder, Joz. 10:40, en Joz. 11:11.* hij liet geen overigen overblijven; en hij deed den koning van Makkeda, gelijk als hij den koning van Jericho gedaan had.
29. Toen toog Jozua door, en gans Israel met hem, van Makkeda naar Libna, en hij krijgde *Anders, Lobna; een stad, gelegen in den stam van Juda, Joz. 15:42, en den priesters uit het huis van Aäron tot een woning gegeven, Joz. 21:13.* tegen Libna.
30. En de HEERE gaf dezelve ook in de hand van Israel, met haar koning; en hij sloeg haar met de scherpste des zwaards, en alle ziel, die daarin was; hij liet daarin geen overigen overblijven; en hij deed derzelve koning, gelijk als hij den koning van Jericho gedaan had.
31. Toen toog Jozua voort, en gans Israel met hem, van Libna naar Lachis; *Dit was een sterke stad, gelegen aan de uiterste palen van den stam van Juda, tegen het westen, Joz. 15:39.* en hij belegerde haar en krijgde tegen haar.
32. En de HEERE gaf Lachis in de hand van Israel; en hij nam haar in op den tweeden dag, *Te weten, nadat hij met het leger daarvoor gekomen was.* en hij sloeg haar met de scherpste des zwaards, en alle ziel, die daarin was, naar alles, wat hij aan Libna gedaan had.
33. Toen trok Horam, de koning van Gezer, *Een stad, gelegen in den stam van Efraïm, Joz. 16:3,10; Richt. 1:29.* op, om Lachis te helpen; maar Jozua sloeg hem en zijn volk, totdat hij hem geen overigen overliet.
34. En Jozua trok voort van Lachis naar Eglon, *Een stad, gelegen in den stam van Juda, Joz. 15:39, omtrent vijf mijlen van Jeruzalem, naar het zuiden, en drie mijlen van Emmaus.* en gans Israel met hem; en zij belegerden haar en krijgden tegen haar.
35. En zij namen haar in ten zelve dage, *Te weten, toen hij het belegerd had. Zie Joz. 10:32.* en sloegen haar met de scherpste des zwaards, en alle ziel,

die daarin was, verbande hij op denzelfden dag, naar alles, wat hij aan Lachis gedaan had.

36. Daarna toog Jozua op, en gans Israel met hem; van Eglon naar Hebron, De inneming van Hebron wordt onder, Joz. 14, Joz. 15, breder verhaald. Deze stad is een van de oudste steden in het land Kanaän. Zij is gebouwd zeven jaren vóór Zoan in Egypte, Num. 13:22. Zij lag in het erfdeel van Juda, Joz. 15:13. Zij was eerst genoemd *Kiriath-Arba*. en zij krijgden tegen haar.

37. En zij namen haar in, en sloegen haar met de scherpte des zwaards, zo haar koning Versta hier, dien koning van Hebron, die in des opgehangenen plaats, Joz. 10:26, gevolgd was. als al haar steden, en alle ziel, die daarin was; hij liet niemand in het leven overblijven, naar alles, wat hij Eglon gedaan had; en hij verbande haar, en alle ziel, die daarin was.

38. Toen keerde Jozua, en gans Israel met hem, naar Debir, Een stad, gelegen aan de uiterste palen van den stam van Juda, waar zij aan het erfdeel van den stam van Simeon komt, en is eerst genoemd geweest *Kiriath-Sefer*; dat is, *de Boekstad*. Er was ook een stad, *Debir* genoemd, gelegen over de Jordaan in den stam van Gad, aan de uiterste landpale daarvan, Joz. 13:26. en hij krijgde tegen haar.

39. En hij nam haar in, met haar koning, en al haar steden, en zij sloegen haar met de scherpte des zwaards, en verbanden alle ziel, die daarin was; hij liet geen overigen overblijven; gelijk als hij aan Hebron gedaan had, alzo deed hij aan Debir en haar koning, en gelijk als hij aan Libna en haar koning gedaan had;

40. Alzo sloeg Jozua Dat is, hij won dat ganse land en nam het in. het ganse land, het gebergte, en het zuiden, en de laagte, en de aflopingen der wateren, en al hun koningen; hij liet geen overigen overblijven; ja, hij

verbande alles, wat adem had, gelijk als de HEERE, Dit dient om Jozua en de Israëlieten te verontschuldigen, vanwege het ombrengen van zo grote menigte van mensen, als zij door de scherpte des zwaards vernield hebben. de God Israels, geboden had.

41. En Jozua sloeg hen van Kades-Barnea en tot Gaza toe; ook het ganse land Gosen, Dit is dat *Gosen* niet, dat in Egypte ligt, waarvan Gen. 45:10 gesproken wordt, maar het ligt in het land Kanaän, waarvan onder, Joz. 11:16,17, gesproken wordt, en Joz. 15:51. en tot Gibeon toe.

42. En Jozua nam al deze koningen en hun land op eenmaal; want de HEERE, Deze woorden zijn hier bijgevoegd, om allen mensen, die dit lezen, alle twijfeling aangaande de waarheid dezer grote daden te benemen. de God Israels, streed voor Israel.

43. Toen keerde Jozua weder, Al wat er tot hiertoe in dit boek verhaald is, is geschied in den tijd van omtrent zeven jaren, van het begin van dit boek af, dat is, van hetgeen Jozua en de kinderen Israëls uitgericht hebben na hun inkomst in het land Kanaän. en gans Israel met hem, naar het leger te Gilgal.

Jozua 11

1. Het geschiedde daarna, als Jabin, de koning van Hazor, De naam ener stad, gelegen in het over-Galilea, anders genoemd *Galilea* der heidenen, niet ver van Kades. dit hoorde, zo zond hij tot Jobab, den koning van Madon, en tot den koning van Simron, Joz. 12:20 wordt deze stad genoemd *Simron Meron*. en tot den koning van Achsaf,

2. En tot de koningen, die tegen het noorden op het gebergte, en op het vlakke, Anders, *in de woestijn*. tegen het zuiden van Cinneroth, Anders genoemd *Gennesaret*, Luk. 5:1, ook de zee van *Tiberias*, en de *Galilese zee*. en in de laagte, en in

- Nafoth-Dor, aan de zee waren; Of, *tegen het westen.*
3. Tot de Kanaanieten tegen het oosten en tegen het westen, en de Amorieten, en de Hethieten, en de Ferezieten; en de Jebusieten op het gebergte, en de Hevieten onder aan Hermon, in het land van Mizpa. Zie Richt. 10:17.
 4. Dezen nu togen uit, en al hun heirlegers met hen; veel volks, als het zand, dat aan den oever der zee is, in veelheid; en zeer vele paarden en wagens.
 5. Al deze koningen werden vergaderd, en kwamen en legerden zich samen aan de wateren van Merom, om tegen Israel te krijgen.
 6. En de HEERE zeide tot Jozua: Vrees niet voor hun aangezichten; want morgen omtrent dezen tijd zal Ik hen altegader verslagen geven voor het aangezicht van Israel; hun paarden zult gij verlammen, *Dat is, de zenuwen der achterste schenkels in stukken snijden, opdat zij noch tot den krijg, noch tot anderen arbeid deugen zouden.* en hun wagenen met vuur verbranden.
 7. En Jozua, en al het krijgsvolk met hem, kwam snellijk over hen aan de wateren van Merom, en zij overvielen hen.
 8. En de HEERE gaf hen in de hand van Israel, en zij sloegen hen, en joegen hen na tot groot Sidon toe, *Niet daarom wordt deze stad groot Sidon genoemd, alsof er ook een klein Sidon ware, maar ten aanzien van de grootheid der stad. Zij heeft haar naam van Sidon, den eerstgeboren zoon van Kanaän, van welken gesproken wordt Gen. 10:5. en tot Misrefoth-maim, Dit woord wordt verscheidenlijk uitgelegd; enigen, tot aan de warme wateren; anderen, tot de glasovens; anderen, tot aan de zoutputten.* Hebreeuws, *tot de verbrandingen der wateren.* en tot het dal Mizpa tegen het oosten; en zij sloegen hen, totdat zij geen overigen onder hen overlieten.
 9. Jozua nu deed hun, gelijk hem de HEERE gezegd had; hun paarden verlamde hij, *Zie Joz. 11:6.* en hun wagenen verbrandde hij met vuur.
 10. En Jozua keerde weder ter zelve tijd, en hij nam Hazor in, en haar koning sloeg hij met het zwaard; want Hazor was te voren het hoofd *Dat is, de hoofdstad; versta dit van dat deel des Kanaänietischen lands, waar Jozua te dien tijde den krijg voerde.* van al deze koninkrijken.
 11. En zij sloegen alle ziel, *Dat is, al de mensen, het vee hebben zij geroofd en voor zichzelf behouden.* die daarin was, met de scherpte des zwaards, die verbannende; er bleef niets over, *Dat is, geen mens. dat adem had;* en Hazor verbrandde hij met vuur.
 12. En Jozua nam al de steden dezer koningen in, en al haar koningen, en hij sloeg hen met de scherpte des zwaards, hen verbannende, gelijk als Mozes, de knecht des HEEREN geboden had.
 13. Alleenlijk verbrandden de Israelieten geen steden, die op haar heuvelen stonden, *Anders, die met haar wallen of bolwerken gebleven waren; dat is, die nog niet geslecht of ontmuurd waren, toen de Israëlieten dezelve innamen, maar waren bemuurd of bewald gebleven, want de kinderen Israëls lieten die in haar geheel, opdat zij vrij en frank in dezelve zouden mogen wonen.* behalve Hazor alleen; dat verbrandde Jozua.
 14. En al den roof dezer steden, en het vee, roofden de kinderen Israels voor zich; alleenlijk sloegen zij al de mensen met de scherpte des zwaards, totdat zij hen verdelgden; zij lieten niet overblijven wat adem had.

15. Gelijk als de HEERE Mozes, Zijn knecht, geboden had, alzo gebod Mozes aan Jozua; en alzo deed Jozua; hij deed er niet een woord af van alles, wat de HEERE Mozes geboden had.
16. Alzo nam Jozua al dat land in, het gebergte, en al het zuiden, en al het land van Gosen, Zie boven, Joz. 10:41. en de laagte, en het vlakke veld, en het gebergte Israels, en zijn laagte.
17. Van den kalen berg, Aldus wordt deze berg genaamd, omdat hij kaal, of zonder bomen, gras of kruid was. Anderen behouden het Hebreeuwse woord *Halack*, als zijnde een eigennaam. die opwaarts naar Seir gaat, tot Baal-Gad toe, in het dal van den Libanon, onder aan den berg Hermon; al hun koningen nam hij ook, en sloeg hen, en doodde hen.
18. Vele dagen Wat meer dan zes jaren, gelijk af te nemen is uit Kalebs ouderdom, toen hij een erfland van Jozua begeerde, Joz. 14:7. voerde Jozua krijg tegen al deze koningen.
19. Er was geen stad, die vrede maakte met de kinderen Israels, behalve de Hevieten, inwoners van Gibeon; zij namen ze allen in Te weten, al de bovengenoemde steden; of al de steden waar Jozua voor kwam; anderszins is het zeker dat er nog lang daarna, ten tijde der richters, vele steden waren, die de Israëlieten nog niet ingenomen hadden. door krijg.
20. Want het was van den HEERE, hun harten te verstokken, dat zij Israel met oorlog tegemoet gingen, opdat hij hen verbannen zoude, dat hun geen genade geschiedde, maar opdat hij hen verdelgen zoude, gelijk als de HEERE Mozes geboden had.
21. Te dier tijde nu kwam Jozua, en roeide de Enakieten uit, Zie Num. 13:22, en Deut. 1:28. van het gebergte, van Hebron, van Debir, van Anab, en van het ganse gebergte van Juda, en van

het ganse gebergte van Israel; Jozua verbande hen met hun steden.

22. Er bleef niemand van de Enakieten over in het land der kinderen Israels; alleenlijk bleven zij over te Gaza, te Gath, Hier woonde de reus Goliath, 1 Sam. 17:4. en te Asdod.
23. Alzo nam Jozua al dat land in, Dat is, het grootste en voornaamste deel; of *al*, dat is, allerlei land, te weten, vlak, bergachtig, weiland, heide, waterig, enz. naar alles, wat de HEERE tot Mozes gesproken had; en Jozua gaf het Israel ten erve, naar hun afdelingen, Deze afdeling van het land wordt verhaald Joz. 15, en in de navolgende hoofdstukken. naar hun stammen. En het land rustte Versta dit van openbaren oorlog, als men met legers tegenelkander in het veld komt. van den krijg.

Jozua 12

1. Dit nu zijn de koningen des lands, die de kinderen Israels geslagen hebben, en hun land erfelijk bezaten, aan gene zijde van de Jordaan, tegen den opgang der zon; van de beek Arnon af tot den berg Hermon, en het ganse vlakke veld tegen het oosten:
2. Sihon, de koning der Amorieten, die te Hesbon woonde; die van Aroer af heerste, welke aan den oever der beek Hebreeuws, *lip*. Arnon is, en over het midden der beek en de helft van Gilead, en tot aan de beek Jabbok, de landpale der kinderen Ammons;
3. En over het vlakke veld tot aan de zee van Cinneroth Zie Joz. 11:3; Deut. 3:17. tegen het oosten, en tot aan de zee des vlakken velds, Aldus wordt genoemd de Dode zee, dat is, de Zoutzee en de poel van Sodom, en de poel *Asphaltites*. de Zoutzee, tegen het oosten, op den weg naar Beth-Jesimoth; en van het zuiden beneden Asdoth-Pisga.

4. Daartoe de landpale van Og, den koning van Bazan, die van het overblijfsel der reuzen was, Hebreeuws, *Refaim*. wonende te Astharoth en te Edrei.
5. En heerste over den berg Hermon, en over Salcha, en over geheel Bazan, tot aan de landpale der Gezurieten, Deze woonden in het land Basan aan de uiterste palen van dat land, hetwelk 2 Sam. 15:8, door Absalon genoemd wordt *Gesur in Syrië*, omdat het omtrent de stad en het land van *Damaskus* lag. Gesur was een koninklijke stad. De dochter van Thalmai, den koning te Gesur, was Davids huisvrouw en de moeder van Absalom, 2 Sam. 3:3, tot welken ook Absalom gevlucht is, toen hij zijn broeder Amnon had omgebracht, 2 Sam. 13:37. Het land der Gesurieten is wel den halven stam van Manasse ten deel gevallen, maar zij hebben de inwoners daarvan niet verdreven, Joz. 13:13. en der Maachathieten; en de helft van Gilead, de landpale van Sihon, den koning van Hesbon.
6. Mozes, de knecht des HEEREN, en de kinderen Israels sloegen hen, en Mozes, de knecht des HEEREN, gaf aan de Rubenieten en aan de Gadieten, en aan den halven stam van Manasse, dat *land* tot een erfelijke bezitting.
7. Dit nu zijn de koningen des lands, die Jozua sloeg, en de kinderen Israels, aan deze zijde van de Jordaan tegen het westen, van Baal-Gad aan, in het dal van den Libanon, en tot aan den kalen berg, Zie boven, Joz. 11:17. die naar Seir opgaat; en Jozua gaf het aan de stammen Israels tot een erfelijke bezitting, naar hun afdelingen. Dat is, een iegelijk zijn deel.
8. Wat op het gebergte, en in de laagte, en in het vlakke veld, en in de aflopingen der wateren, en in de woestijn, en tegen het zuiden was: de Hethieten, de Amorieten, en Kanaanieten, de Ferezieten, de Hevieten, en de Jebusieten.
9. De koning van Jericho, een; de koning van Ai, die ter zijde van Beth-El is, een;
10. De koning van Jeruzalem, een; de koning van Hebron, een;
11. De koning van Jarmuth, een; de koning van Lachis, een;
12. De koning van Eglon, een; de koning Gezer, een;
13. De koning van Debir, een; de koning van Geder, een;
14. De koning van Horma, Zie de aantekeningen Richt. 1:17. een; de koning van Harad, een;
15. De koning van Libna, een; de koning van Adullam, Dit was een stad in het land Juda, van welke ook gesproken wordt 1 Kron. 11:15, bij dezelve was een spelonk, waarin zich David heeft opgehouden, vluchtende voor Saul, 1 Sam. 22:1, en daar heeft hij den 57en psalm gemaakt. een;
16. De koning van Makkeda, een; de koning van Beth-El, een;
17. De koning van Tappuah, een; de koning van Hefer, een;
18. De koning van Afek, een; de koning van Lassaron, een;
19. De koning van Madon, een; de koning van Hazor, een;
20. De koning van Simron-Meron, een; de koning van Achsaf, een;
21. De koning van Taanach, een; de koning van Megiddo, een;
22. De koning van Kedes, een; de koning van Jokneam, aan den Karmel, een;
23. De koning van Dor, tot Nafath-Dor, een; de koning der heidenen te Gilgal, Of, de koning van Gojim. een;
24. De koning van Thirza, een. Al deze koningen zijn een en dertig.

1. Jozua nu was oud, wel bedaagd; Hebreeuws, *komende, of gaande in dagen*. Zie de aantekeningen op Gen. 18:11. en de HEERE zeide tot hem: Gij zijt oud geworden, welbedaagd, en er is zeer veel lands overgebleven, om dat erfelijk te bezitten.
2. Dit is het land, dat overgebleven is; al de grenzen der Filistijnen en het ganse Gesuri. Van het land Gesur wordt ook gesproken 2 Sam. 3:3, en 2 Sam. 15:8, en 2 Sam. 14:23.
3. Van de Sichor, Een rivier, die van zwartigheid haar naam heeft; men meent dat zij *Palestina* van Egypte scheidt. Zie Num. 34:5. die voor aan Egypte is, tot aan de landpale van Ekron tegen het noorden, dat den Kanaanieten toegerekend wordt; vijf vorsten der Filistijnen, Hier wordt het woord *vorsten* gesteld voor de *vorstendommen* zelf. de Gazatiet en Asdodiet, de Askeloniet, de Gathiet en Ekroniet, en de Avvieten. Dat is, boven de vijf vorsten waren ook nog de Avieten. Hebreeuws, *Avvim*. Het is wel zo, dat die van Gafthor de Avieten verdelgd hadden, Deut. 2:23, maar er waren er nog enigen overig gebleven, van welken hier gesproken wordt.
4. Van het zuiden, het ganse land der Kanaanieten, en Meara, Enigen nemen dit voor den naam ener stad. Anderen voor den naam ener rivier. die van de Sidoniers is, tot Afek toe, tot aan de landpale der Amorieten.
5. Daartoe het land der Giblieten, Zie 1 Kon. 5:18; Ps. 83:8. en de ganse Libanon tegen den opgang der zon, van Baal-Gad, onder aan den berg Hermon, tot aan den ingang van Hamath.
6. Allen, die op het gebergte wonen van den Libanon aan tot Misrefoth-maim toe, al de Sidoniers; Ik zal hen verdrijven van het aangezicht der kinderen Israels; alleenlijk maak, dat het Israel ten erfdeel valle, gelijk als Ik u geboden heb.
7. En nu, deel dit land tot een erfdeel aan de negen stammen, en aan den halven stam van Manasse,
8. Met denwelken de Te weten, halven stam van Manasse. Rubenieten en Gadieten hun erfenis ontvangen hebben; dewelke Mozes hunlieden gaf aan gene zijde van de Jordaan tegen het oosten, gelijk als Mozes, Dat is, op zulk een wijze en met zulke conditiën. Zie boven, Joz. 4:12. de knecht des HEEREN, hun gegeven had:
9. Van Aroer aan, die aan den oever der beek Hebreeuws, *lip*. Arnon is, en de stad, die in het midden der beek is, en al het vlakke land van Medeba tot Dibon toe;
10. En al de steden van Sihon, de koning der Amorieten, die te Hesbon geregeerd heeft, tot aan de landpale der kinderen Ammons;
11. En Gilead, en de landpale der Gezurieten, en der Maachathieten, en den gansen berg Hermon, en gans Bazan, tot Salcha toe;
12. Het ganse koninkrijk van Og, in Bazan, die geregeerd heeft te Astharoth, en te Edrei; deze is overig gebleven uit het overblijfsel der reuzen, Zie Gen. 14:5. dewelke Mozes heeft verslagen, en heeft ze verdreven.
13. Doch de kinderen Israels verdreven de Gezurieten en de Maachathieten niet; maar Gezur en Maachath woonden in het midden van Israel tot op dezen dag.
14. Alleenlijk gaf hij den stam Levi Te weten, Mozes, gelijk blijkt Joz. 13:33. geen erfenis. De vuurofferen Gods, Dat is, hetgeen van de vuuroffers overig bleef. Zie Num. 18:8,20,21,24; Deut. 10:9, en Deut. 18:2. des HEEREN van Israel, zijn Of,

- dat is. zijn Of, dat is.e* erfenis, gelijk als Hij tot hem gesproken had.
15. Alzo gaf Mozes aan den stam der kinderen van Ruben, naar hun huisgezinnen,
 16. Dat hun landpale was van Aroer af, dat aan den oever der beek Arnon is, en de stad, die in het midden der beek is, en al het vlakke land tot Medeba toe:
 17. Hesbon Deze stad kwam den Rubenieten en den Gadieten tezamen toe, hetwelk aan te merken is, omdat er onder, Joz. 21:39, gezegd wordt dat de Gadieten deze stad den Levieten gegeven hebben. en al haar steden, die in het vlakke land zijn, Dibon, en Bamoth-Baal, en Beth-Baal-meon,
 18. En Jahza, en Kedemoth, en Mefaath,
 19. En Kirjathaim, en Sibma, en Zeret-Hassahar op den berg des dals,
 20. En Beth-Peor, en Asdoth-Pisga, en Beth-Jesimoth;
 21. En alle steden des vlakken lands, en het ganse koninkrijk van Sihon, den koning der Amorieten, die te Hesbon regeerde, denwelken Mozes geslagen heeft, mitsgaders *Versta dat Mozes dezen ook verslagen heeft. Zie Num. 31:8.* de vorsten van Midian, Evi, en Rekem, en Zur, en Hur, en Reba, geweldigen Dat is, stadhouders, leenmannen, oversten. Num. 31:8 worden zij koningen genoemd. van Sihon, inwoners des lands.
 22. Daartoe *Zie Num. 24:25.* hebben de kinderen Israels met het zwaard gedood Bileam, den zoon van Beor, den voorzegger, nevens degenen, die van hen verslagen zijn.
 23. De landpale nu der kinderen van Ruben was de Jordaan, en *derzelver* landpale; dat is het erfdeel der kinderen van Ruben, naar hun huisgezinnen, de steden en haar dorpen.
 24. En aan den stam van Gad, aan de kinderen van Gad, naar hun huisgezinnen, gaf Mozes,
 25. Dat hun landpale was Jaezer, en al de steden van Gilead, en het halve land Hier is aan te merken dat Sihon het den Ammonieten eerst had afgenomen, Num. 21:26; zodat de kinderen Israëls het den Ammonieten niet afgenomen hebben, *want zulks was hun verboden, Deut. 2:29* maar den koning Sihon. Zie Richt. 11:15. der kinderen Ammons, tot Aroer toe, die voor aan Rabba is;
 26. En van Hesbon af tot Ramath-Mizpa en Betonim; en van Mahanaim tot aan de landpale van Debir;
 27. En in het dal, Beth-haram, en Beth-nimra, en Sukkoth, en Zefon, wat over was van het koninkrijk van Sihon, den koning te Hesbon, de Jordaan en *haar* landpale, Dit was de oever der Jordaan. tot aan het einde der zee van Cinnereth, over de Jordaan, tegen het oosten.
 28. Dit is het erfdeel der kinderen van Gad, naar hun huisgezinnen: de steden en haar dorpen.
 29. Verder had Mozes aan den halven stam van Manasse *een erfenis* gegeven, die aan den halven stam der kinderen van Manasse bleef, Hebreeuws, *was.* naar hun huisgezinnen;
 30. Zodat hun landpale was van Mahanaim af, het ganse Bazan, het ganse koninkrijk van Og, den koning van Bazan, en al de vlekken van Jair, *Jair* is van zijn vaderlijke afkomst uit den stam van Juda geweest, want Hezron, de zoon van Perez, was zijn grootvader uit den stam van Juda; maar de dochter van Machir, den zoon van Manasse, was zijn grootmoeder, 1 Kron. 2:21,22, en omdat zijn grootmoeder Manasse

tot grootvader gehad heeft, daarom wordt hij een zoon van Manasse genoemd, Num. 32:41. Hij heeft ook den stam van Manasse gevolgd, onder welken hij zich zo kloekelijk gedragen heeft, dat hij zulk een groot land en erfdeel onder hen gekregen heeft. die in Bazan zijn, zestig steden. Dit is het getal der steden, die deze stam in het koninkrijk Basan gehad heeft.

31. En het halve Gilead, en Astharoth, en Edrei, steden des koninkrijks van Og in Bazan, waren van de kinderen van Machir, den zoon van Manasse, *namelijk* de helft der kinderen Want zijn zes zonen hadden hun erfdeel ontvangen aan de andere zijde der Jordaan, met de negen stammen. Zie onder, Joz. 17:2. van Machir, naar hun huisgezinnen.
32. Dat is het, wat Mozes ten erve uitgedeeld had *Anders, ingegeven had.* in de velden van Moab, op gene zijde der Jordaan van Jericho, tegen het oosten.
33. Maar aan den stam van Levi gaf Mozes geen erfdeel; de HEERE, de God Israels, is Zelf hunlieder Erfdeel, gelijk als Hij tot hen gesproken heeft. *Of, van hen.*

Jozua 14

1. Dit is nu hetgeen Te weten, dat verhaald wordt in dit en de vijf volgende hoofdstukken. de kinderen Israels geerfd hebben in het land Kanaan; hetwelk de priester Eleazar, en Jozua, de zoon van Nun, en de hoofden der vadersen *Dat is, de overste vaders van de stammen Israëls.* Deze mannen, die over deze uitdeling des lands zouden staan, zijn tevoren door God zelf aangesteld en met namen uitgedrukt ten tijde van Mozes; Num. 34:16. van de stammen der kinderen Israels, hun hebben doen erven;
2. Door het lot hunner erfenis, gelijk als de HEERE door den dienst van Mozes *Hebreeuws, de hand.* geboden had, aangaande de negen stammen

en den halven stam. Te weten, den halven stam van Manasse.

3. Want aan de twee stammen en den halven stam had Mozes een erfdeel gegeven op gene zijde van de Jordaan; maar aan de Levieten had hij geen erfdeel onder hen gegeven. *Hebreeuws, in het midden van hen.*
4. Want de kinderen van Jozef waren twee stammen, Dit had Jakob alzo op zijn sterfbed verordineerd, Gen. 48:5. Manasse en Efraim; en aan de Levieten gaven zij geen deel in het land, maar steden om te bewonen, en derzelve voorsteden Te weten, steden. voor hun vee en voor hun bezitting.
5. Gelijk als de HEERE Mozes geboden had, alzo deden de kinderen Israels, en zij deelden het land. Niet met de daad, maar naar de orde, die zij in hun zin of bij zichzelf maakten. Alzo staat er Gen. 37:21; *Hij verlostte hem;* dat is, hij meende of poogde hem te verlossen. Alzo ook Exod. 12:48, *en het pascha houdt;* dat is, houden wil.
6. Toen naderden Te weten, om Kaleb, die van hun stam was, bij te staan in het bevorderen van zijn recht en erfdeel, hetwelk hem beloofd was. de kinderen van Juda tot Jozua, te Gilgal, Het schijnt dat deze deling is geschied toen het leger en de tent nog te Gilgal waren. De andere delingen zijn te Silo geschied, waarheen de tent gebracht is van Gilgal, gelijk hieronder, Joz. 18: verhaald wordt. en Kaleb, de zoon van Jefunne, de Keneziet, zeide tot hem: Gij weet het woord, dat de HEERE tot Mozes, den man Gods, Zie Richt. 13:6. gesproken heeft te Kades-Barnea, ter oorzaak van mij, en ter oorzaak van u.
7. Ik was veertig jaren oud, *Hebreeuws, een zoon van veertig jaar;* alzo ook Joz. 14:10. toen Mozes, de knecht des HEEREN, mij uitgezonden heeft van Kades-Barnea, om het land te verspieden, en ik hem antwoord bracht, gelijk als

het in mijn hart was. Dat is, gelijk ik in mijn hart wist waar te zijn; te weten dat God ons in het land Kanaän brengen zou.

8. Maar mijn broeders, Dat is, mijn landslieden, verstaande de tien verspieters, die met hem uitgezonden waren. die met mij opgegaan waren, deden het hart Dat is, zij maakten het hart des volks versaagd en moedeloos. des volks smelten; doch ik volhardde *Hebreeuws, vervulde achter den Heere*; alzo ook Joz. 14:9,14; Num. 14:24. den HEERE, mijn God, na te volgen.
9. Toen zwoer Mozes Zonder twijfel door Gods last en ingeven. Vergelijk den eed Gods, Num. 14:21,24. te dien zelven dage, zeggende: Indien niet het land, Zie Gen. 14:23; en de volkomen reden Joz. 22:22, en 1 Sam. 24:22, en 1 Sam. 25:22. waarop uw voet getreden heeft, u en uw kinderen ten erfdeel zal zijn in eeuwigheid, dewijl gij volhard hebt den HEERE, mijn God, na te volgen.
10. En nu, Dit was het zevende jaar nadat de Israëlieten in het land Kanaän gekomen waren. zie, de HEERE heeft mij in het leven behouden, gelijk als Hij gesproken heeft; het zijn nu vijf en veertig jaren, sedert dat de HEERE dit woord tot Mozes gesproken heeft, toen Israel in de woestijn wandelde; en nu, Dit was het zevende jaar nadat de Israëlieten in het land Kanaän gekomen waren. zie, ik ben heden vijf en tachtig jaren oud. *Hebreeuws, een zoon van vijf en tachtig jaar*.
11. Ik ben nog heden zo sterk, gelijk als ik was ten dage, toen Mozes mij uitzond; gelijk mijn kracht toen was, alzo is nu mijn kracht, tot den oorlog, en om uit te gaan, Zie Deut. 31:2. en om in te gaan.
12. En nu, geef mij dit gebergte, Dat is, dit bergland, te weten, het gebergte Juda, waarop de stad Hebron lag. waarvan de HEERE te dien dage gesproken heeft; want gij hebt het Hieruit is af te nemen dat Kaleb deze bede aan Jozua gedaan heeft

eer het land Kanaän geheel ingenomen was, onaan gezien Joz. 10:36,37, verhaald is dat Jozua Hebron heeft ingenomen en verstoord. te dienzelven dage gehoord, dat de Enakieten aldaar waren, en dat er grote vaste steden waren; of de HEERE met mij ware, dat ik hen verdreef, gelijk als de HEERE gesproken heeft.

13. Toen zegende hem Jozua, Dat is, hij consenteerde hem zijn begeerte, en hij wenste hem geluk en alles goeds daarmede. en hij gaf Kaleb, den zoon van Jefunne, Hebron ten erfdeel.
14. Daarom werd Hebron aan Kaleb, Versta dit niet zozeer van de stad Hebron want zij was een vrijstad en kwam den Levieten toe als van het land, de dorpen en vlekken daar rondom gelegen. Zie Joz. 21:11,12; 1 Kron. 6:56. den zoon van Jefunne, den Keneziet, ten erfdeel tot op dezen dag; omdat hij volhard had den HEERE, den God Israels, na te volgen.
15. De naam nu van Hebron Velen houden het er voor dat *Kiriath-Arba* is genoemd geworden Hebron, naar Hebron, den zoon van Kaleb, die *Arba* is de naam van een man, van welken de stad haar naam heeft. 1 Kron. 2:42, genoemd wordt de vader Hebron. was eertijds Kirjath-Arba, die *Arba* is de naam van een man, van welken de stad haar naam heeft. een groot mens Zo ten aanzien zijner macht en autoriteit als der grootte van zijn lichaam: en *groot onder de Enakim*; dat is, de grootste onder hen, alzo ook Luk. 1:28. geweest is onder de Enakieten. En het land rustte Te weten, nadat Jozua aan Kaleb de stad Hebron gegeven en Kaleb dezelve had ingenomen; maar niet in dien tijd toen Kaleb haar van Jozua begeerde, Joz. 14:12, want toen was Hebron en nog vele landen te winnen. van den krijg.

1. En het lot voor den stam der kinderen van Juda, naar hun huisgezinnen, was: aan de landpale van Edom, de woestijn Zin, zuidwaarts, was het uiterste tegen het zuiden;
2. Zodat hun landpale, Te weten, de zuiderlandpale. tegen het zuiden, het uiterste van de Zoutzee was, van de tong af, Men meent dat het een arm is, die van het land tongsgewijze uitstak in de Zoutzee; alzo ook Jes. 11:15; of een inhoek der zee, die als een tong in het land ging. die tegen het zuiden ziet;
3. En zij gaat uit naar het zuiden tot den opgang van Akrabbim, Zie Richt. 1:36. Het schijnt dat deze plaats alzo is genaamd, omdat daar veel slangen en scorpioenen waren, want het Hebreeuwse woord betekent scorpioenen. Zie Deut. 8:15. en gaat door naar Zin, Het schijnt de naam ener plaat te zijn, in die tijden vermaard, waarvan de woestijn Zin haar naam bekomen heeft. en gaat op van het zuiden naar Kades-Barnea, en gaat door Hezron, en gaat op naar Adar, en gaat om Karkaa;
4. En gaat door naar Azmon, en komt uit aan de beek van Egypte; Anders, rivier, genaamd Sichor. Zie Joz. 13:3. Anders, dal, alsook onder, Joz. 15:7 en elders. en de uitgangen dezer landpale zullen naar de zee zijn. Dit zal uw landpale tegen het zuiden zijn.
5. De landpale nu tegen het oosten zal de Zoutzee zijn, tot aan het uiterste Te weten, waar zij in de Zoutzee valt. van de Jordaan; en de landpale, aan de zijde tegen het noorden, zal zijn van de tong der zee, van het uiterste van de Jordaan.
6. En deze landpale zal opgaan tot Beth-hogla, en zal doorgaan van het noorden naar Beth-araba; en deze landpale zal opgaan tot den steen

van Bohan, De stam van Juda had geen land aan die zijde der Jordaan. Het schijnt dat die plaats den naam van Bohan, een Rubeniet, gekregen heeft, vanwege enige gedenkwaardige zaak aldaar bedreven door hem, of hem aangaande. den zoon van Ruben.

7. Verder zal deze landpale opgaan naar Debir, van het dal van Achor, en zal noordwaarts zien naar Gilgal, Onder, Joz. 18:17, genoemd *Geliloth*. hetwelk tegen den opgang van Adummim is, die aan het zuiden der beek is. Daarna zal deze landpale doorgaan tot het water van En-semes, en haar uitgangen zullen wezen te En-rogel. Anders, *aan de fontein Rogel*; dat is, de fontein des volders. Zie 1 Kon. 1:9.
8. En deze landpale zal opgaan door het dal van den zoon van Hinnom, aan de zijde van den Jebusiet Jeruzalem wordt Jebus of de stad des Jebusiets genaamd, omdat het de hoofdstad der Jebusieten was, en nog door hen bewoond was; onder, Joz. 18:28; Richt. 19:10. van het zuiden, dezelve is Jeruzalem; en deze landpale zal opwaarts gaan tot de spits van den berg, die voor aan het dal van Hinnom is, westwaarts, hetwelk in het uiterste van het dal der Refaieten is, tegen het noorden.
9. Daarna zal deze landpale strekken van de hoogte des bergs tot aan de waterfontein Nefthoah, en uitgaan tot de steden van het gebergte Efron. Verder zal deze landpale strekken naar Baala; deze is Kirjath-Jearim.
10. Daarna zal deze landpale zich omkeren Baala tegen het westen, naar het gebergte Seir, Dit gebergte lag in het land van Juda. Er was een ander *Seir*, in het land Edom, waar dit land den naam van had. en zal doorgaan aan de zijde van den berg Jearim van het noorden;

- deze is Chesalon; en zij zal afkomen naar Beth-Semes, en door Timna gaan.
11. Verder zal deze landpale uitgaan aan de zijde van Ekron, noordwaarts, en deze landpale zal strekken naar Sichron aan, en over den berg Baala gaan, en uitgaan te Jabneel; en de uitgangen dezer landpale zullen zijn naar de zee. Te weten, naar de Middellandse zee, welke Joz. 15:12 genoemd wordt *de Grote zee*.
12. De landpale nu tegen het westen zal zijn tot de grote zee en *derzelve* landpale. Dit is de landpale der kinderen van Juda rondom heen, naar hun huisgezinnen.
13. Doch Kaleb, den zoon van Jefunne, had hij een deel gegeven Te weten, Jozua. in het midden der kinderen van Juda, naar den mond des HEEREN Dat is, achtervolgens het gebod en uitdrukkelijk bevel des Heeren. tot Jozua, de stad van Arba, Doorgaans genoemd *Kiriath-Arba*. vader van Enak, dat is Hebron.
14. En Kaleb verdreef van daar de drie zonen van Enak, Sesai, en Ahiman, en Talmai, geboren van Enak.
15. En van daar toog hij opwaarts Te weten, Kaleb, wien hier deze krijgstoet wordt toegeschreven, omdat hij hem ten gevalle geschied is. Daarom belooft hij ook hem, die Kiriath-Sefer slaan zou, zijn dochter, Joz. 15:16. Doch Jozua en gans Israël zijn met hem opgetrokken, Joz. 10:36. tot de inwoners van Debir, (de naam van Debir nu was te voren Kirjath-Sefer).
16. En Kaleb zeide: Zie het breder verhaal hiervan Richt. 1:11. Wie Kirjath-Sefer zal slaan, en nemen haar in, dien zal ik ook mijn dochter Achsa tot een vrouw geven.
17. Othniel nu, de zoon van Kenaz, den broeder van Kaleb, Anders, *neef*, dat is, een van de nakomelingen van Kenaz; zie 1 Kron. 4:13. nam haar in; en hij gaf hem Achsa, zijn dochter, tot een vrouw.
18. En het geschiedde, als zij *tot hem* kwam, zo porde zij hem aan, Te weten, Othniël. om een veld van haar vader te begeren; en zij sprong van den ezel af; Te weten, om haar vader met eerbied aan te spreken. Zie de aantekeningen Gen. 24:64, en 1 Sam. 25:23. toen sprak Kaleb tot haar: Wat is u?
19. En zij zeide: Geef mij een zegen; Dat is, een gave, of geschenk. Zie Gen. 33:11. dewijl gij mij een dor land gegeven hebt, Hebreeuws eigenlijk, *zuidland*. geef mij ook waterwellingen. Anders, *waterfonteinen, of waterspringen*. Toen gaf hij haar hoge waterwellingen en lage waterwellingen. Anders, *waterfonteinen, of waterspringen*.
20. Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Juda, naar hun huisgezinnen.
21. De steden nu, van het uiterste van den stam der kinderen van Juda, tot de landpale van Edom, tegen het zuiden, zijn: Kabzeel, Neh. 11:25 wordt het Jekabzeël genoemd. en Eder, en Jagur,
22. En Kina, en Dimona, Anders, *Dibon* genoemd, Neh. 11:25. en Adada,
23. En Kedes, en Hazor, en Jithnan,
24. Zif, en Telem, en Bealoth,
25. En Hazor-Hadattha, en Kerioth-Hezron, dat is Hazor, Dit is de stad Hazor, die in het begin van Joz. 15:25 genoemd staat; en zij is Hezron genoemd geworden, om haar te onderscheiden van dat Hazor, hetwelk bij Kades ligt, van hetwelk Joz. 15:23 gesproken wordt.
26. Amam, en Sema, Joz. 19:2 wordt deze stad genoemd *Seba*. en Molada,
27. En Hazar-Gadda, en Hesmon, en Beth-Palet,

28. En Hazar-Sual, en Beer-Seba, en Bizjotheja,
29. Baala, en Ijim, en Azem,
30. En Eltholad, en Chesil, en Horma,
Zie de aantekeningen op Richt. 1:17.
31. En Ziklag, en Madmanna, en Sanzanna,
32. En Lebaoth, en Silhim, en Ain, en Rimmon. Al deze steden zijn negen en twintig Er zijn er zes en dertig genoemd; maar dewijl enige derzelve aan den stam van Simeon gekomen zijn, gelijk blijkt Joz. 19:2, zo telt hij er hier maar negen en twintig, die aan den stam van Juda gebleven zijn. Ook zijn enige derzelve den stam van Juda en den stam van Simeon gemeen gebleven. en haar dorpen.
33. In de laagte zijn: Esthaol, en Zora, en Asna,
34. En Zanoah, en En-gannim, Tappuah, en Enam,
35. Jarmuth, en Adullam, Socho en Azeka,
36. En Saaraim, en Adithaim, en Gedera, en Gederothaim; veertien steden Er staan er vijftien genoemd, Joz. 15:33,34,35,36; enigen menen dat Gedera en Gederothaim een en dezelfde stad is. En zo zou het woordje *en* zoveel zijn als *dat is*. en haar dorpen.
37. Zenan, en Hadasa, en Migdal-gad,
38. En Dilan, en Mizpa, en Jokteel, Zie 2 Kon. 14:7.
39. Lachis, Zie Joz. 10:31, en 2 Kon. 14:19. en Bozkath, en Eglon,
40. En Chabbon, en Lahmas, en Chitlis,
41. En Gederoth, Beth-Dagon, en Naama, en Makkeda; zestien steden en haar dorpen.
42. Libna, Zie Joz. 10:29. en Ether, en Asan,
43. En Jiftah, en Asna, en Nezib,
44. En Kehila, en Achzib, en Mareza; negen steden en haar dorpen.
45. Ekron, en haar onderhorige plaatsen, Hebreeuws, *dochters*; dat is, de kleine steden daaronder behorende; alzo Joz. 15:47, en elders meer. en haar dorpen.
46. Van Ekron, en naar de zee toe; alle, die aan de zijde Hebreeuws, *op de hand*. van Asdod zijn, en haar dorpen;
47. Asdod, haar onderhorige plaatsen en haar dorpen; Gaza, haar onderhorige plaatsen en haar dorpen, tot aan de rivier van Egypte; en de grote zee, Zie Num. 34:6. en *haar* landpale.
48. Op het gebergte nu: Samir, en Jatthir, en Socho,
49. En Danna, en Kirjath-Sanna, die is Debir,
50. En Anab, en Estemo, en Anim,
51. En Gosen, Zie Joz. 10:41. en Holon, en Gilo; elf steden en haar dorpen.
52. Arab, en Duma, en Esan,
53. En Janum, en Beth-Tappuah, en Afeka,
54. En Humta, en Kirjath-Arba, die is Hebron, en Zior; negen steden en haar dorpen.
55. Maon, Van deze stad heeft de woestijn, daarbij gelegen, haar naam gekregen; en David heeft zich in dezelve verborgen, voor Saul vluchtende, 1 Sam. 23:25, het was een boschachtige plaats, waar vele spelonken in waren. Zij was de geboorteplaats van Nabal, den man van Abigail; 1 Sam. 25:2. Karmel, en Zif, en Juta,
56. En Jizreel, en Jokdeam, en Zanoah,
57. Kain, Gibea, en Timna; tien steden en haar dorpen.
58. Halhul, Beth-Zur, en Gedor,
59. En Maarath, en Beth-Anoth, en Eltekon; zes steden en haar dorpen.
60. Kirjath-Baal, die is Kirjath-Jearim, en Rabba; twee steden en haar dorpen.
61. In de woestijn: Beth-araba, Middin en Sechacha,

62. En Nibsan, en de Zoutstad, Enigen stellen de Hebreeuwse woord *Ir-Hammelach* in den tekst als een eigennaam van een stad. en Engedi; zes steden en haar dorpen.
63. Maar de kinderen van Juda konden de Jebusieten, Zie Richt. 2:20 de oorzaak hiervan. inwoners van Jeruzalem, niet verdrijven; also woonden de Jebusieten bij de kinderen van Juda te Jeruzalem, tot dezen dag toe. Versta hier, den dag, in welchen dit boek geschreven is, want naderhand zijn de Jebusieten door David overwonnen en daaruit verdreven geweest; 2 Sam. 5:6. Ook was tevoren een deel dezer stad door Juda ingenomen; Richt. 1:8.

Jozua 16

1. Daarna kwam het lot Te weten, uit het vat, waar de loten in geworpen waren. der kinderen van Jozef uit: van de Jordaan bij Jericho, aan het water van Jericho, oostwaarts, de woestijn opgaande van Jericho, door het gebergte Beth-El;
2. En het komt van Beth-El uit naar Luz; Dit is dat Luz niet van hetwelk Gen. 28:19 gesproken wordt, maar een ander Luz, waarvan Richt. 1:26 melding gemaakt wordt. en het gaat door tot de landpale des Archiets, tot Ataroth toe;
3. En het gaat af tegen het westen naar de landpale Jafleti, tot aan de landpale van het benedenste Beth-horon, en tot Gezer; en haar uitgangen zijn aan de zee.
4. Alzo hebben hun erfdeel bekomen de kinderen van Jozef, Manasse en Efraim.
5. De landpale nu der kinderen van Efraim, naar hun huisgezinnen, is deze: te weten, de landpale huns erfdeels was oostwaarts Atroth-Addar tot aan het bovenste Beth-Horon.

6. En deze landpale gaat uit tegen het westen bij Michmetath, van het noorden, en deze landpale keert zich om tegen het oosten naar Thaanath-Silo, en gaat door dezelve van het oosten naar Janoah;
7. En komt af van Janoah naar Ataroth en Naharoth, en stoot aan Jericho, en gaat uit aan de Jordaan.
8. Van Tappuah gaat deze landpale westwaarts naar de beek Kana, Anders, in het dal van Kana. en haar uitgangen zijn aan de zee. Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Efraim, naar hun huisgezinnen.
9. En de steden, die afgezonderd waren voor de kinderen van Efraim, waren in het midden van het erfdeel der kinderen van Manasse, al die steden en haar dorpen.
10. En zij verdreven de Kanaanieten niet, die te Gezer woonden; also woonden die Kanaanieten in het midden der Efraimieten tot op dezen dag; Te weten, in welchen de schrijver van dit boek leefde. Ten tijde van Salomo heeft de koning van Egypte de Kanaänieten overwonnen, en hij heeft de stad Gazer zijne dochter, Salomo's vrouw, ten huwelijk medegegeven; 1 Kon. 9:16. maar zij waren Dat is, zij hebben hen overheerd en dienstbaar gemaakt, en hebben hen onder tribuut gehouden. onder schatting dienende.

Jozua 17

1. De stam van Manasse had ook een lot, omdat hij Hij wil zeggen dat Machir, omdat hij door zijn kloekheid het land Basan had ingenomen, zo heeft hij een dubbele portie gekregen, daar hem toch zulks ook als den eerstgeborene toekwam; Deut. 21:17. de eerstgeborene van Jozef was: te weten Machir, de eerstgeborene van Manasse, de vader van Gilead; omdat hij Hij wil zeggen dat Machir, omdat

hij door zijn kloekheid het land Basan had ingenomen, zo heeft hij een dubbele portie gekregen, daar hem toch zulks ook als den eerstgeborene toekwam; Deut. 21:17. een krijgsman was, zo had hij Gilead en Bazan.

2. Ook hadden de overgebleven Versta dit van hen, die geen erfdeel hadden ontvangen aan gene zijde der Jordaan. kinderen van Manasse *een lot*, naar hun huisgezinnen; *te weten* de kinderen van Abiezer, en de kinderen van Helek, en de kinderen van Asriel, en de kinderen van Sechem, en de kinderen van Hefer, en de kinderen van Semida. Dit zijn de mannelijke kinderen van Manasse, den zoon van Jozef, naar hun huisgezinnen. Dat is, die hoofden waren der geslachten, die van hen afkwamen en den naam droegen.
3. Zelafead nu, de zoon van Hefer, den zoon van Gilead, den zoon van Machir, den zoon van Manasse, had geen zonen, maar dochters; en dit zijn de namen zijner dochteren: Machla en Noa, Hogla, Milka en Tirza.
4. Dezen dan traden toe voor het aangezicht van Eleazar, den priester, en voor het aangezicht van Jozua, den zoon van Nun, en voor het aangezicht der oversten, zeggende: De HEERE heeft Mozes geboden, dat men ons een erfdeel geven zou in het midden onzer broederen. Daarom gaf hij haar, naar den mond des HEEREN, een erfdeel in het midden der broederen van haar vader.
5. En aan Manasse vielen tien snoeren toe, Dat is, tien stukken lands, want men placht het land af te meten en uit te delen met touwen en koorden; en versta hier dat de vijf gebroeders, die Joz. 17:2 genoemd staan, vijf loten gehad hebben; maar het zesde lot voor Zelafead, den zoon van Hefer, is op zijn

vijf dochters gekomen, dewijl hij geen zoon had nagelaten. Dit maakt samen tien snoeren, of tien delen. behalve het land Gilead en Bazan, dat op gene zijde van de Jordaan is.

6. Want de dochteren Te weten, die van Manasse afkomstig en door Zelafead gegenereerd waren. van Manasse erfden een erfdeel in het midden zijner zonen; en het land Gilead hadden de overgebleven kinderen van Manasse.
7. Zodat de landpale van Manasse was van Aser af tot Michmetath, die voor aan Sichem is; en deze landpale gaat ter rechterhand tot aan de inwoners van En-Tappuah.
8. Manasse had wel het land van Tappuah, maar Tappuah zelve, aan de landpale van Manasse, hadden de kinderen van Efraim.
9. Daarna komt de landpale af naar de beek Kana tegen het zuiden der beek. Of, van het dal. Deze steden Te weten, Tappuah en Kana; hij wil zeggen dat de steden en het land der stammen van Efraïm en Manasse onder elkander vermengd waren. Zie boven, Joz. 16:9. zijn van Efraim in het midden der steden van Manasse; en de landpale van Manasse is aan het noorden der beek, en haar uitgangen zijn aan de zee.
10. Het was van Efraim tegen het zuiden, en tegen het noorden was het van Manasse, en de zee Te weten, de Syrische zee. was zijn landpale; Dit past op de landpale van Efraïm en ook op de landpale van Manasse. en aan het noorden stieten zij aan Aser, en aan het oosten aan Issaschar.
11. Want Manasse had, in Issaschar en in Aser, Beth-Sean en haar onderhorige plaatsen, en Jibleam en haar onderhorige plaatsen, en de inwoners te Dor en haar

onderhorige plaatsen, en de inwoners te En-Dor en haar onderhorige plaatsen, en de inwoners te Thaanach en haar onderhorige plaatsen, en de inwoners te Megiddo en haar onderhorige plaatsen: drie landstreken.

12. En de kinderen van Manasse konden *de inwoners van* die steden niet verdrijven; want de Kanaanieten wilden in hetzelfde land wonen.

13. En het geschiedde, als de kinderen Israels sterk werden, zo maakten zij de Kanaanieten cijnsbaar; maar zij verdreven *Hebreeuws, verdrijvende verdreven zij hen niet.* hen niet ganselijk.

14. Toen spraken de kinderen *Te weten, de beide stammen, zowel Efraïm als Manasse, gelijk blijkt uit Joz. 17:15,16,17.* van Jozef tot Jozua, zeggende: **Waarom hebt gij mij ten erfdeel** *Dat is, maar zoveel lands, alsof wij maar één stam waren en onder elkander wonen zouden, daar wij toch twee stammen zijn.* **maar een lot en een snoer gegeven, daar ik toch een groot volk ben, voor zoveel** *Deze beide stammen waren in de laatste telling sterk 85. 200. Zie Num. 26:34,37.* **de HEERE mij dus verre gezegend heeft?**

15. Jozua nu zeide tot henlieden: **Dewijl gij een groot volk zijt, zo ga op naar het woud, en houw** *Hij wil zeggen: Houwt het bos af en bereidt den grond tot bouwland, en timmert daar huizen en steden.* **daar voor u af in het land der Ferezieten en der Refaieten, dewijl u het gebergte van Efraim te eng is.**

16. Toen zeiden de kinderen van Jozef: **Dat gebergte zou ons** *Hebreeuws, en zou niet gevonden worden voor ons; alzo Num. 11:22, en elders.* **niet genoegzaam zijn; er zijn ook ijzeren** *Alsof zij zeggen wilden: De Kanaänieten, die veel ijzeren wagens hebben, waarmee zij ten strijde trekken, zullen ons te machtig zijn en*

met geweld tegenstand doen als wij het hout, dat op het gebergte staat, willen afhouden. **wagens bij alle Kanaanieten, die in het land des dals wonen, bij die te Beth-Sean en haar onderhorige plaatsen, Hebreeuws, *zijn dochters*; dat is, kleine steden.** **en die in het dal van Jizreel zijn.**

17. Verder sprak Jozua tot het huis van Jozef, tot Efraim en tot Manasse, zeggende: **Gij zijt een groot volk, en gij hebt grote kracht, gij zult geen een lot hebben;**

18. **Maar het gebergte zal het uwe zijn; en dewijl het een woud is, zo houw het af, zo zullen** *Dat is, zo zult gij het kunnen bezetten en bezitten van het ene einde tot aan het andere.* **zijn uitgangen de uwe zijn; want gij zult** *Dit spreekt Jozua dus vrijmoediglijk, steunende op de belofte Gods; boven, Joz. 13:6.* **de Kanaanieten verdrijven, al hebben zij ijzeren wagens, al zijn zij sterk.**

Jozua 18

1. En de ganse vergadering van de kinderen Israels verzamelde zich te Silo, en zij richtten aldaar op de tent *Zie hiervan Exod. 27:21.* **der samenkomst, nadat het land voor hen onderworpen was.**

2. En er bleven over onder de kinderen Israels, aan dewelken zij hun erfdeel niet uitgedeeld hadden, zeven stammen.

3. En Jozua zeide tot de kinderen Israels: **Hoe lang houdt gij u zo slap, om voort te gaan, om het land te beerven, hetwelk de HEERE, de God uwer vaders, u gegeven heeft?**

4. **Geeft voor ulieden drie mannen van elken stam, dat ik ze heenzende, en zij zich opmaken, en het land doorwandelen, en beschrijven** *Dat is, dat zij het ergens op aftekenen in manier van een tafel, of landbeschrijving of kaart, waarin*

- al de gelegenheid des lands uitgedrukt wordt, welke nog te delen overblijft. *hetzelve naar Hebreeuws, naar den mond hunner erven. hun erven, Te weten, der stammen. en weder tot mij komen.*
5. Zij nu zullen het delen in zeven delen; Juda zal blijven op zijn landpale van het zuiden, en het huis van Jozef zal blijven op zijn landpale van het noorden.
 6. En gijlieden zult het land beschrijven in zeven delen, en tot mij herwaarts brengen, dat ik voor ulieden het lot hier werpe voor het aangezicht *Te weten, voor de tent der samenkomst, en alzo Joz. 18:8. des HEEREN, onzes Gods.*
 7. Want de *Hier geeft Jozua de reden, waarom er maar zeven loten zijn zouden, ofschoon er bijna nog eens zoveel stammen waren. Levieten hebben geen deel in het midden van ulieden; maar het priesterdom Dat is, de offeranden, de tienden, de eerste vruchten, enz. komen den Levieten toe, waar zij van leven moeten. des HEEREN is hun erfdeel. Gad nu, en Ruben, en de halve stam van Manasse, hebben hun erfdeel genomen op gene zijde van de Jordaan, oostwaarts, hetwelk hun Mozes, de knecht des HEEREN, gegeven heeft.*
 8. Toen maakten zich die mannen op, en gingen heen. En Jozua gebod hun, die heengingen om het land te beschrijven, zeggende: Gaat, en doorwandelt het land, en beschrijft het; komt dan weder tot mij, zo zal ik ulieden hier het lot werpen, voor het aangezicht *Gelijk boven, Joz. 18:6. des HEEREN, te Silo.*
 9. De mannen dan gingen heen, en togen het land door en beschreven het, naar de steden, in zeven delen, in een boek; en kwamen *weder tot Jozua in het leger te Silo.*
 10. Toen wierp Jozua het lot voor hen te Silo, voor het aangezicht des HEEREN. En Jozua deelde aldaar den kinderen Israels het land, naar hun afdelingen. *Dat is, elken stam zijn deel.*
 11. En het lot van den stam der kinderen van Benjamin kwam op, *Te weten, uit het vat, waar het in geworpen was. naar hun huisgezinnen; en de landpale van hun lot ging uit tussen de kinderen van Juda, en tussen de kinderen van Jozef.*
 12. En hun landpale was naar den hoek noordwaarts van de Jordaan; en deze landpale gaat opwaarts aan de zijde van Jericho van het noorden, en gaat op door het gebergte westwaarts, en haar uitgangen zijn aan de woestijn van Beth-Aven.
 13. En van daar gaat de landpale door naar Luz, aan de zijde van Luz, welke is Beth-El, zuidwaarts; en deze landpale gaat af naar Atroth-Addar, aan den berg, die aan de zuidzijde van het benedenste Beth-Horon is.
 14. En die landpale strekt en keert zich om, naar den westhoek zuidwaarts van den berg, die tegenover Beth-horon zuidwaarts is, en haar uitgangen zijn aan Kirjath-Baal (welke is Kirjath-Jearim), een stad der kinderen van Juda. Dit is de hoek ten westen.
 15. De hoek nu ten zuiden is aan het uiterste van Kirjath-Jearim; en deze landpale gaat uit ten westen, en zij komt uit aan de fontein der wateren van Neftoah.
 16. En deze landpale gaat af tot aan het uiterste des bergs, die tegenover het dal van den zoon van Hinnom is, die in het dat der Refaiten *Of, Reuzen.* is tegen het noorden; en gaat af door het dal van Hinnom, aan de

- zijde der Jebusieten zuidwaarts, en gaat af aan de fontein van Rogel;
17. En strekt zich van het noorden, en gaat uit te En-semes; van daar *Dat is, van En-Semes.* gaat zij uit naar Geliloth, *Welke genaamd is geweest Gilgal;* Joz. 15:7. welke is tegenover den opgang naar Adummim, en zij gaat af aan den steen van Bohan, *Zie Joz. 15:6.* den zoon van Ruben;
18. En gaat door ter zijde tegenover Araba *Anders, het vlakke veld.* naar het noorden, en gaat af te Araba *Anders, het vlakke veld..*
19. Verder gaat deze landpale door aan de zijde van Beth-hogla noordwaarts, en de uitgangen van deze landpale zijn aan de tong *Zie Joz. 15:2.* der Zoutzee noordwaarts, aan het uiterste van de Jordaan zuidwaarts. Dit is de zuiderlandpale.
20. De Jordaan nu bepaalt haar aan den hoek naar het oosten. Dit is het erfdeel der kinderen van Benjamin, in hun landpalen rondom, naar hun huisgezinnen.
21. De steden nu van den stam der kinderen van Benjamin, naar hun huisgezinnen, zijn: Jericho, en Beth-hogla, en Emek-Keziz,
22. En Beth-araba, en Zemaraim, en Beth-El,
23. En Haavvim, en Para, en Ofra,
24. Chefar-haammonai, en Ofni, en Gaba; twaalf steden en haar dorpen.
25. Gibeon, en Rama, en Beeroth,
26. En Mizpa, en Chefira, en Moza,
27. En Rekem, en Jirpeel, en Tharala,
28. En Zela, Elef en Jebusi *Anders, de stad der Jebusieten.* (deze is Jeruzalem), Gibath, Kirjath: veertien steden mitsgaders haar dorpen. Dit is het erfdeel der kinderen van Benjamin, naar hun huisgezinnen.

1. Daarna ging het *Ging uit;* te weten, uit het vat, waar men al de loten in geworpen had en uittrok. tweede lot uit voor Simeon, voor den stam der kinderen van Simeon, naar hun huisgezinnen; en hun erfdeel *Zie Gen. 49:7,* waar Jakob voorzegt dat Simeon en Levi, om den moord, dien zij te Sichem hadden begaan, verstrooid zouden worden in Israël. De Levieten zijn het gehele land door verspreid geworden, en de Simeonieten zijn in Juda verdeeld geweest. Jozua 19:2. was in het midden van het erfdeel der kinderen van Juda.
2. En zij hadden in hun erfdeel: Beer-seba, en Seba, en Molada,
3. En Hazar-Sual, en Bala, *Deze stad wordt 1 Kron. 4:29 genoemd Bilha.* Dikwijls valt er enige verandering of toevoeging in de eigennamen der mensen, steden en dorpen. Hier staat Joz. 19:4 *Eltholad,* maar 1 Kron. 4:29 *Tholad;* en voor *Bethul, Bethuël,* voor *Bethlebaoth,* Joz. 19:6, staat 1 Kron. 4:32 *Beth-Biri.* Zulke veranderingen zijn er velen, te lang en te moeilijk, dat men die altijd zou aantekenen. De veranderingen zijn gekomen door langheid van tijden of korthedshalve, of omdat de uitspraak lichter valt dus dan zo. en Azem,
4. En Eltholad, en Bethul, en Horma, *Zie de aantekeningen Richt. 1:17.*
5. En Ziklag, en Beth-hammerchaboth, en Hazar-Suza,
6. En Beth-Lebaoth, en Saruhen; dertien steden en haar dorpen.
7. Ain, Rimmon, en Ether, en Asan; vier steden en haar dorpen;
8. En al de dorpen, die rondom deze steden waren, tot Baalath-Beer, *dat is Ramath* tegen het zuiden. Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Simeon, naar hun huisgezinnen.
9. Het erfdeel *Zie de aantekeningen Joz. 15:32.* der kinderen van Simeon is onder het snoer der kinderen van Juda; want het erfdeel der kinderen

- van Juda was te groot Dat is, het was groter dan zij van node hadden, of te groot om door den stam van Juda alleen bewoond te kunnen worden. voor hen; daarom erfden de kinderen van Simeon in het midden van hun erfdeel.
10. Daarna kwam het derde lot op voor de kinderen van Zebulon, Hier gaat de stam van Zebulon voor den stam van Issaschar, onaangezien Issaschar ouder was dan Zebulon, gelijk Jakob in zijn testament, Gen. 49:13,14, deze orde ook gesteld heeft; alsook Mozes, Deut. 33:18. naar hun huisgezinnen; en de landpale van hun erfdeel was tot aan Sarid.
11. En hun landpale gaat opwaarts naar het westen *Hebreeuws, naar de zee.* en Mar-ala, en reikt tot Dabbaseth, en reikt tot aan de beek, die voor aan Jokneam is.
12. En zij wendt zich van Sarid oostwaarts tegen den opgang der zon, tot de landpale van Chisloth-Thabor, en zij komt uit te Dobrath, en gaat opwaarts naar Jafia.
13. En van daar gaat zij oostwaarts door naar den opgang, naar Gath-Hefer, te Eth-Kazin, en zij komt uit te Rimmon-Methoar, hetwelk is Nea.
14. En deze landpale keert zich om tegen het noorden naar Hannathon, en haar uitgangen zijn het dal van Jiftah-El.
15. En Kattath, en Nahalal, en Simron, en Jidala, en Bethlehem; Dit is dat Bethlehem niet waar *Christus* geboren is, want dat lag in den stam van Juda, en dit ligt in den stam van Zebulon, Joz. 19:10. twaalf steden en haar dorpen.
16. Dit is het erfdeel der kinderen van Zebulon, naar hun huisgezinnen; deze steden en haar dorpen.
17. Het vierde lot ging uit voor Issaschar, voor de kinderen van Issaschar, naar hun huisgezinnen.
18. En hun landpale was Jizreela, en Chesulloth, en Sunem, Deze stad was gelegen aan de landpale van Issaschar, en zij is vermaard vanwege de herbergzaamheid, die de profeet Eliza daar gevonden heeft, en omdat zij is de geboorteplaats van Abisag, die den koning David in zijn oude dagen gekoesterd heeft; 1 Kon. 1:3.
19. En Hafaraim, en Sion, en Anacharath,
20. En Rabbith, en Kisjon, en Ebez,
21. En Remeth, en En-gannim, Er ligt een ander En-Gannim in den stam van Juda, en nog een ander bij de Jordaan. en En-hadda, en Beth-Pazzez.
22. En deze landpale reikt aan Thabor, en Sahazima, en Beth-Semes; en de uitgangen van hun landpale zijn aan de Jordaan; zestien steden en haar dorpen.
23. Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Issaschar, naar hun huisgezinnen, de steden en haar dorpen.
24. Toen ging het vijfde lot voor den stam der kinderen van Aser uit, naar hun huisgezinnen.
25. En hun landpale was Helkath, en Hali, en Beten, en Achsaf,
26. En Allammelech, en Am-ad, en Mis-al; en zij reikt aan Karmel westwaarts, *Hebreeuws, aan de zee.* en aan Sichor-Libnath;
27. En wendt zich tegen den opgang der zon naar Beth-Dagon, en reikt aan Zebulon, en aan het dal Jiftha-El noordwaarts naar Beth-Emek, en Nehiel, en komt uit tot Kabul ter linkerhand; Enigen nemen dit voor den naam ener stad, anderen menen dat het is de naam van een landschap, waarin twintig steden lagen, die Salomo Hiram gaf.
28. En Ebron, Dit *Ebron* geschreven in het Hebreeuws met een *ain*, is te onderscheiden van het vermaarde Hebron, gelegen in Juda, hetwelk geschreven wordt met een *cheth*. en Rehob, en Hammon, en Kana, Dit is

het grote Kana, niet ver van Sidon gelegen, in het *Galilea* der heidenen. Het kleine *Kana* lag in den stam van Zebulon, in *Neder-Galilea*. Hier veranderde *Christus* het water in wijn, Joh. 2:1. En Hij genas hier den zoon van den hoveling, Joh. 4:46. tot aan groot Sidon. Deze stad wordt *groot Sidon* genaamd, niet omdat er ook een *klein Sidon* was, maar ten aanzien van haar treffelijkheid, vermaardheid en rijkdom.

29. En deze landpale wendt zich naar Rama, en tot aan de vaste stad Tyrus; Hebreeuws, *Tsor*; en betekent een rotssteen, omdat het op een rotssteen gebouwd was en rondom in de zee en in de rotsstenen lag. Het behoorde wel tot den stam van Aser, maar de heidenen hebben het ingehouden, gelijk te zien is 2 Sam. 5:11; 1 Kon. 5:1,2, en elders meer. dan keert deze landpale naar Hosa, en haar uitgangen zijn aan de zee, van het landsnoer *streckende* naar Achzib,
30. En Umma, en Afek, en Rehob; twee en twintig steden en haar dorpen.
31. Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Aser, naar hun huisgezinnen, deze steden en haar dorpen.
32. Het zesde lot ging uit voor de kinderen van Nafthali, voor de kinderen van Nafthali, naar hun huisgezinnen.
33. En hun landpale is van Helef, van Allon tot Zaananim, en Adami-Nekeb, en Jabneel, tot Lakkum; en haar uitgangen zijn aan de Jordaan.
34. En deze landpale wendt zich westwaarts naar Asnoth-Thabor, en van daar gaat zij voort naar Hukkok, en zij reikt aan Zebulon tegen het zuiden, en aan Aser reikt zij tegen het westen, en aan Juda aan de Jordaan tegen den opgang der zon.
35. De vaste steden nu zijn: Ziddim, Zer en Hammath, Rakkath en Cinnereth, Anders, *Gennesareth*.

36. En Adama, en Rama, en Hazor,
37. En Kedes, en Edrei, en En-Hazor,
38. En Jiron, en Migdal-El, Horem en Beth-Anath, en Beth-Semes; negentien steden en haar dorpen.
39. Dit is het erfdeel van den stam der kinderen van Nafthali, naar hun huisgezinnen, de steden en haar dorpen.
40. Het zevende lot ging uit voor den stam der kinderen van Dan, naar hun huisgezinnen.
41. En de landpale van hun erfdeel was: Zora, en Esthaol, en Ir-Semes,
42. En Saalabbin, en Ajalon, en Jithla,
43. En Elon, en Timnatha, en Ekron,
44. En Elteke, en Gibbethon, Toen Nadab, de zoon van Rehabeam, deze stad belegerde, is hij door Baesa dood geslagen; 1 Kon. 15:27. en Baalath,
45. En Jehud, en Bene-Berak, en Gath-Rimmon,
46. En Me-Jarkon, en Rakkon, met de landpale tegenover Jafo. Anders, *Joppe*; Hand. 9:36. Hier is *Jona* sloop gegaan om te varen naar *Tharsis*, Jona 1:3; het wordt nu *Jaffa* genoemd.
47. Doch de landpale der kinderen van Dan was hun klein uitgekomen; daarom togen de kinderen van Dan op, en krijgden tegen Lesem, Anders, *Laisch*, of *Laïs*, gelijk Richt. 18, waar deze historie breder verhaald wordt. En daar wordt gezegd dat dit geschied is toen er geen koning of rechter in Israël was. Hieruit is af te nemen dat dit boek door Jozua niet geschreven is, want hij kon niet schrijven hetgeen na zijn dood geschied is. en namen haar in, en sloegen haar met de scherpte des zwaards, Hebreeuws, *met den mond*. en erfden haar, en woonden daarin; en zij noemden Lesem, Anders, *Laisch*, of *Laïs*, gelijk Richt. 18, waar deze historie breder verhaald wordt. En daar wordt gezegd dat dit geschied is toen er geen koning of rechter in Israël was. Hieruit is af te nemen dat dit boek door Jozua niet geschreven is,

want hij kon niet schrijven hetgeen na zijn dood geschied is. Dan, naar den naam van hun vader Dan.

48. Dit is het erfdeel van de stam der kinderen van Dan, naar hun huisgezinnen, deze steden en haar dorpen.

49. Toen zij nu geeindigd hadden het land erfelijk te delen, naar zijn landpale, zo gaven de kinderen Israels aan Jozua, den zoon van Nun, een erfdeel in het midden van hen.

50. Naar den mond des HEEREN gaven zij hem die stad, welke hij begeerde, Thimnath-Serah, op het gebergte van Efraim; en hij bouwde die stad, en woonde in dezelve.

51. Dit zijn Dit vers is een algemeen besluit van al hetgeen van Joz. 14: tot Joz. 19: van de uitdeling des beloofden lands geschreven is. de erfdelen, welke Eleazar, de priester, en Jozua, de zoon van Nun, en de hoofden der vaderen van de stammen, door het lot aan de kinderen Israels erfelijk uitdeelden te Silo, voor het aangezicht des HEEREN, aan de deur van de tent der samenkomst. Aldus maakten zij een einde van het uitdelen des lands.

Jozua 20

1. Verder sprak de HEERE tot Jozua, zeggende:

2. Spreek tot de kinderen Israels, zeggende: Geeft voor ulieden de vrijsteden, *Hebreeuws, steden des vertreks, of der inkorting.* Het Hebreeuwse woord betekent samentrekking, of inkorten. Deze steden worden alzo genoemd, omdat diegenen, die vanwege den doodslag vluchtende waren, zich in dezelve moesten vertrekken en zich daar binnen houden. waarvan Ik met ulieden gesproken heb door den dienst van Mozes. *Hebreeuws, door de hand van Mozes.*

3. Dat daarheen vliede de doodslager, die een ziel door dwaling, Dat is, een mens; ja het lichaam eens mensen, want de ziel des mensen kan niet gedood worden; voor *ziel* staat Joz. 20:5 *zijn naaste.* niet met wetenschap, Die met moedwil of opzettelijk iemand gedood hadden, waren nergens vrij, ook niet in den tempel, noch bij het altaar, Exod. 21:14. verslaat; opdat zij ulieden zijn tot een toevlucht voor den bloedwreker. Dat is, voor dien, die van den bloede des doodgeslagenen zijnde, recht en reden heeft om wraak er over te doen, of te eisen.

4. Als hij vlucht tot een van die steden, zo zal hij staan aan de deur Dat is, aan het raadhuis of rechthuis, hetwelk eertijds in de stadspoorten placht te zijn. der stadspoort, en hij zal zijn woorden spreken Dat is, hij zal zich aangeven waarom hij daar gekomen is, hoe en wat hij gedaan heeft. voor de oren van de oudsten Dat is, van den magistraat. derzelve stad; dan zullen Te weten, nadat men zal bevonden hebben dat hij geen opzettelijke doodslager is. zij hem tot zich in de stad nemen, *Hebreeuws, verzamelen.* en hem plaats geven, dat hij bij hen wone.

5. En als de bloedwreker hem najaagt, zo zullen zij den doodslager in zijn hand niet overgeven, dewijl hij zijn naaste niet met wetenschap verslagen heeft, en hem gisteren Dat is, tevoren. *en eergisteren* Dat is, tevoren. niet heeft gehaat.

6. En hij zal in dezelve stad wonen, totdat hij sta Anders, *van dat hij gestaan zal hebben,* enz. menende dat hij niet in de stad genomen mocht worden, zonder eerst te staan voor het gericht. voor het aangezicht der vergadering voor het gericht, totdat de hogepriester De zin dezer woorden is, dat de gevluchte, nadat hij was verhoord en vrijgesproken, evenwel in de vrijstad moest blijven tot den dood des hogepriesters, die in dien tijd leefde, als hij

den doodslag begaan heeft. sterve, die in die dagen zijn zal; dan zal de doodslager Te weten, nadat hij voor het gericht gestaan heeft en vrijgekend is. wederkeren, en komen tot zijn stad, en tot zijn huis, tot de stad, van waar hij gevloeden is.

7. Toen heiligden Dat is, zij ordeneerden tot vrijsteden. zij Kedes in Galilea, Deze drie steden lagen aan deze zijde der Jordaan, gelijk af te nemen is uit Joz. 20:8. op het gebergte van Nafthali, en Sichem Deze drie steden lagen aan deze zijde der Jordaan, gelijk af te nemen is uit Joz. 20:8. op het gebergte van Efraim, en Kirjath-Arba, deze is Hebron, op het gebergte van Juda. Dat is, in het bergland van Juda, gelijk Luk. 1:39,65.
8. En aan gene zijde van de Jordaan, van Jericho oostwaarts, gaven zij Bezer Dat deze stad in de woestijn lag, blijkt uit 1 Macc. 5. Dat zij in de laagte lag, te weten, in de lage velden der Moabieten blijkt uit Jer. 48:24. in de woestijn, in het platte land, van den stam van Ruben; en Ramoth in Gilead, van den stam van Gad; en Golan in Bazan, van den stam van Manasse.
9. Dit nu zijn de steden, Hebreeuws, *de steden der bestemming, of bescheiding*; dat is, die verordineerd zijn tot vluchtsteden. Anders, *der bijeenkomst*. die bestemd waren voor al de kinderen Israels, en voor den vreemdeling, die in het midden van henlieden verkeert, opdat derwaarts vluchte al wie een ziel slaat door dwaling; opdat hij niet sterve door de hand des bloedwrekers, totdat hij Dat is, totdat zijn zaak in het gericht zal verhoord zijn. En versta hierbij, en hij van het gericht vrijgekend zal wezen. voor het aangezicht der vergadering gestaan zal hebben.

Jozua 21

1. Toen naderden de hoofden der vaderen Dat is, oversten over de geslachten der Levieten, welke drie waren, te weten: de Kahathieten, Gersonieten en Merarieten. van de Levieten tot Eleazar, den priester, en tot Jozua, den zoon van Nun, en tot de hoofden der vaderen Dat is, oversten over de geslachten der Levieten, welke drie waren, te weten: de Kahathieten, Gersonieten en Merarieten. van de stammen der kinderen Israels;
2. En zij spraken tot hen, te Silo, Alwaar opgericht was de ark des verbonds en de tent der samenkomst. in het land Kanaan, zeggende: De HEERE heeft geboden door den dienst Hebreeuws, *door de hand van Mozes*. Alzo ook Joz. 21:8. van Mozes, dat men ons steden te bewonen geven zou, en haar voorsteden voor onze beesten.
3. Daarom gaven de kinderen Israels aan de Levieten van hun erfdeel, naar den mond des HEEREN, deze steden en de voorsteden derzelve.
4. Toen ging het lot uit voor de huisgezinnen der Kahathieten; en voor de kinderen van Aaron, den priester, uit de Levieten, waren van den stam van Juda, en van den stam van Simeon, en van den stam van Benjamin, door het lot, dertien steden. Van welke breder gesproken wordt onder, Joz. 21:11, enz.
5. En aan de overgebleven kinderen van Kahath vielen, bij het lot, van de huisgezinnen van den stam van Efraim, en van den stam van Dan, en van den halven stam van Manasse, tien steden. Zie hiervan breder onder, Joz. 21:20.
6. En aan den kinderen van Gerson, van de huisgezinnen van den stam van Issaschar, en van den stam van Aser, en van den stam van Nafthali,

- en van den halven stam van Manasse, in Bazan, bij het lot, dertien steden. Waarvan breder gesproken wordt onder, Joz. 21:27, enz.
7. Aan de kinderen van Merari, naar hun huisgezinnen, van den stam van Ruben, en van den stam van Gad, en van den stam van Zebulon, twaalf steden. Van deze twaalf steden zie onder, Joz. 21:34, enz.
8. Alzo gaven de kinderen Israels aan de Levieten deze steden en haar voorsteden, bij het lot, gelijk de HEERE geboden had door den dienst Hebreuws, door de hand van Mozes; gelijk boven, Joz. 21:2. van Mozes.
9. Verder gaven zij van den stam der kinderen van Juda, en van den stam der kinderen van Simeon, deze steden, die men bij name noemde;
10. Dat zij waren van de kinderen van Aaron, van de huisgezinnen der Kahathieten, uit de kinderen van Levi; want het eerste lot was het hunne.
11. Zo gaven zij hun de stad van Arba, den vader van Anok Anders, *Enak*; Joz. 15:13. (zij is Hebron), op den berg van Juda, en haar voorsteden Dat is, akkers en weiden, die dicht voor de steden lagen. rondom haar.
12. Maar het veld Te weten, 2000 ellen ver van de stad; zie Num. 35:5. der stad en haar dorpen, gaven zij aan Kaleb, Zie boven, Joz. 14:14. den zoon van Jefunne, tot zijn bezitting.
13. Alzo In het naamregister dezer hieronder genoemde steden en het register derzelve, 1 Kron. 6:57, vindt men somtijds enig verschil in sommige namen der steden. Dit komt daardoor, dat sommige namen der steden door langheid van tijden veranderd zijn; ook zijn er enige steden, die meer dan een naam gehad hebben. gaven zij aan de kinderen van den priester Aaron de vrijstad des doodslagers, Hebron en haar voorsteden, en Libna Zie Joz. 10:29. en haar voorsteden;
14. En Jatthir en haar voorsteden, en Esthemoa en haar voorsteden;
15. En Holon en haar voorsteden, en Debir en haar voorsteden;
16. En Ain en haar voorsteden, en Jutta en haar voorsteden, en Beth-Semes en haar voorsteden; negen steden van deze twee stammen.
17. En van den stam van Benjamin, Gibeon en haar voorsteden, Geba en haar voorsteden;
18. Anathoth Hier is de profeet Jeremia geboren; Jer. 1:1. en haar voorsteden, en Almon Deze stad wordt ook genoemd *Allemeth*; beide betekent het *jongheid*. Zij wordt ook 2 Sam. 3:16 genoemd *Bachurim*, hetwelk hetzelfde betekent. en haar voorsteden: vier steden.
19. Al de steden der kinderen van Aaron, de priesteren, waren dertien steden en haar voorsteden.
20. De huisgezinnen nu der kinderen van Kahath, de Levieten, die overgebleven waren van de kinderen van Kahath, die hadden de steden huns lots van den stam van Efraim.
21. En zij gaven hun Sichem, een vrijstad des doodslagers, en haar voorsteden, op den berg Efraim, en Gezer Zie Richt. 1:29. en haar voorsteden;
22. En Kibzaim en haar voorsteden, en Beth-horon en haar voorsteden: vier steden.
23. En van den stam van Dan, Elteke en haar voorsteden, Gibbethon en haar voorsteden;
24. Ajalon en haar voorsteden, Gath-Rimmon en haar voorsteden: vier steden.
25. En van den halven stam van Manasse, Thaanach en haar

- voorstedes, en Gath-Rimmon en haar voorstedes: twee steden.
26. Al de steden voor de huisgezinnen van de overige kinderen van Kahath zijn tien, met haar voorstedes.
27. En aan de kinderen van Gerson, van de huisgezinnen der Levieten, van den halven stam van Manasse, de vrijstad des doodslagers, Golan in Bazan, en haar voorstedes, en Beesthera en haar voorstedes: twee steden.
28. En van den stam van Issaschar, Kisjon en haar voorstedes, en Dobrath en haar voorstedes;
29. Jarmuth en haar voorstedes, Engannim en haar voorstedes: vier steden.
30. En van den stam van Aser, Misal en haar voorstedes, Abdon en haar voorstedes;
31. En Helkath en haar voorstedes, en Rehob en haar voorstedes: vier steden.
32. En van den stam van Nafthali, de vrijstad des doodslagers, Kedes in Galilea, en haar voorstedes, en Hammoth-Dor en haar voorstedes, en Karthan en haar voorstedes: drie steden.
33. Al de steden der Gersonieten, naar hun huisgezinnen, zijn dertien steden en haar voorstedes.
34. Aan de huisgezinnen nu van de kinderen van Merari, van de overige Levieten, *werd gegeven* van den stam van Zebulon, Jokneam en haar voorstedes, Kartha en haar voorstedes;
35. Dimna en haar voorstedes, Nahalal en haar voorstedes: vier steden.
36. En van den stam van Ruben, Bezer en haar voorstedes, en Jahza en haar voorstedes;
37. Kedemoth en haar voorstedes, en Mefaath en haar voorstedes: vier steden.
38. Van den stam van Gad nu, de vrijstad des doodslagers, Ramoth in Gilead, en haar voorstedes, en Mahanaim en haar voorstedes;
39. Hesbon en haar voorstedes, Jaezer en haar voorstedes: al die steden zijn vier.
40. Al die steden waren van de kinderen van Merari, naar hun huisgezinnen, die nog overig waren van de huisgezinnen der Levieten; en hun lot was twaalf steden.
41. Al de steden der Levieten, in het midden van de erfenis der kinderen Israels, waren De stam van Levi was de kleinste onder al de stammen der Israëlieten, want in dezen zijn maar geteld drie en twintig duizend mannen, Num. 26:62. Hoe komt het dan, dat andere stammen, die nog meer dan dubbel zo groot van mensen waren, maar 12, of 16, of 19, of 20 steden gehad hebben, en de stam van Levi 48 steden? Het antwoord is dit: dat niet al de steden der andere stammen genoemd worden; maar al de steden der Levieten worden genoemd. Ten anderen, zo mochten de Levieten nergens dan in steden wonen, maar wel de andere stammen; derhalve behoefden de Levieten meer steden dan de andere stammen. acht en veertig steden en haar voorstedes.
42. Deze steden waren elk met Hebreuws, *stad stad*. haar voorstedes rondom haar; also was het met al die steden.
43. Alzo gaf de HEERE aan Israel het ganse land, dat Hij gezworen had hun vaders te geven, en zij beerfden het, en woonden daarin.
44. En de HEERE gaf hun rust rondom, naar alles, wat Hij hun vaders gezworen had; en er

bestond Dat is, niemand kon de kinderen Israëls tegenstand doen of beschadigen. niet een man van al hun vijanden voor hun aangezicht; al hun vijanden gaf de HEERE in hun hand.

45. Er viel niet een woord van al de goede woorden, die de HEERE gesproken had tot het huis van Israel; het kwam allemaal.

Jozua 22

1. Toen riep Jozua de Rubenieten, en de Gadieten, en den halven stam van Manasse,
2. En hij zeide tot hen: Gijlieden hebt onderhouden alles, wat u Mozes, de knecht des HEEREN, geboden heeft; en gij zijt mijner stem gehoorzaam geweest in alles, wat ik u geboden heb.
3. Gij hebt uw broederen niet verlaten nu langen tijd, *Hebreeuws, deze vele dagen.* Het waren, naar sommiger rekening, ruim dertien jaren. Zij hebben zeven jaren doorgebracht met het innemen des lands, en zeven jaren met de deling van hetzelfde. tot op dezen dag toe; maar gij hebt waargenomen de onderhouding der geboden van den HEERE, uw God.
4. En nu, de HEERE, uw God, heeft uw broederen rust gegeven, gelijk Hij hun toegezegd had; keert dan nu wederom, en gaat gij naar uw tenten, naar het land uwer bezitting, hetwelk u Mozes, de knecht des HEEREN, gegeven heeft op gene zijde van de Jordaan.
5. Alleenlijk neemt naarstiglijk waar te doen het gebod en de wet, die u Mozes, de knecht des HEEREN, geboden heeft, dat gij den HEERE, uw God, liefhebt, en dat gij wandelt in al Zijn wegen, en Zijn geboden houdt, en Hem aanhangt, en dat gij Hem dient met uw ganse hart en met uw ganse ziel.

6. Alzo zegende hen Jozua, en hij liet hen gaan; en zij gingen naar hun tenten. Dat is, woningen, woonplaatsen, gelijk elders.

7. Want aan de helft van den stam van Manasse had Mozes *een erfdeel* gegeven in Bazan; maar aan *de andere* helft van denzelfden gaf Jozua *een erfdeel* bij hun broederen, Te weten, met de andere negen stammen, die op deze zijde der Jordaan hun erfdeel ontvangen hebben. aan deze zijde van de Jordaan westwaarts. *Anders, bij de zee, of naar de zee aan.* Verder ook als Jozua hen liet trekken naar hun tenten, zo zegende hij hen.

8. En hij sprak tot hen, zeggende: Keert weder tot uw tenten met veel rijkdom, en met zeer veel vee, met zilver, en met goud, en met koper, en met ijzer, en met zeer veel klederen; deelt den roof uwer vijanden met uw broederen. Dat is, met de stammen, die aan deze zijde der Jordaan gebleven zijn bij de bagage. Zie hiervan Num. 31:27, en 1 Sam. 30:24.

9. Alzo keerden de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de halve stam van Manasse wederom, en togen van de kinderen Israëls, van Silo, dat in het land Kanaan is, om te gaan naar het land van Gilead, naar het land hunner bezitting, in hetwelk zij bezitters gemaakt waren, naar den mond des HEEREN, door den dienst van Mozes. *Hebreeuws, door de hand van Mozes.*

10. Toen zij kwamen aan de grenzen van de Jordaan, die in het land Kanaan zijn, zo bouwden de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de halve stam van Manasse aldaar een altaar aan de Jordaan, een altaar groot in het aanzien.

11. En de kinderen Israels hoorden zeggen: Ziet, de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de halve stam van Manasse hebben een altaar gebouwd, tegenover het land Kanaan, aan de grenzen van de Jordaan, aan de zijde Te weten, van het grootste deel der kinderen Israëls. der kinderen Israels.
12. Als de kinderen Israels *dit* hoorden, zo verzamelde de ganse vergadering der kinderen Israels te Silo, dat zij tegen hen optogen met een heir.
13. En de kinderen Israels zonden aan de kinderen van Ruben, en aan de kinderen van Gad, en aan den halven stam van Manasse, in het land Gilead, Pinehas, den zoon van Eleazar, den priester;
14. En tien vorsten Er waren negen stammen en een halve, zodat hier blijkt, dat de halve stam van Manasse, zowel als de gehele stammen, een vorst gezonden heeft. met hem, van ieder vaderlijk Hebreeuws, een vorst, een vorst in het vaderlijke huis. huis een vorst, uit al de stammen van Israel; en zij waren een ieder een hoofd van het huis hunner vaders over de duizenden van Israel.
15. Toen zij tot de kinderen van Ruben, en tot de kinderen van Gad, en tot den halven stam van Manasse kwamen, in het land Gilead, zo spraken zij met hen, zeggende:
16. Alzo spreekt de ganse gemeente des HEEREN: Wat overtreding is dit, waarmede gijlieden overtreden hebt tegen den God van Israel, heden afkerende van achter den HEERE, Dat is, dat gij den Heere niet navolgt; alzo ook Joz. 22:18,23,29. mits dat gij een altaar voor u gebouwd hebt, om heden tegen den HEERE wederspanning te zijn?
17. Is ons de ongerechtigheid van Peor te weinig, van dewelke wij niet gereinigd zijn tot op dezen dag, hoewel de plaag in de vergadering des HEEREN geweest is?
18. Dewijl gij u heden van achter den HEERE afkeert, het zal dan geschieden, als gij heden wederspanning zijt tegen den HEERE, zo zal Hij Zich morgen grotelijks Dat is, in toekomstige tijden; alzo ook Joz. 22:24, en Joz. 4:6. vertoornen tegen de ganse gemeente van Israel.
19. Maar toch, indien het land Alsof hij zeide: meent gijlieden dat God ulieder land niet zo wel in zijn gunst en bescherming aanneemt als het onze, zo komt, enz. uwer bezitting onrein is, komt over in het land van de bezitting des HEEREN, waar de De tabernakel Hebreeuws, woning, woonstede. tabernakel Hebreeuws, woning, woonstede. des HEEREN woont, en neemt bezitting in het midden van ons; maar zijt niet wederspanning tegen den HEERE, en zijt ook niet wederspanning tegen ons, een altaar voor u bouwende, behalve het altaar van den HEERE, onzen God.
20. Heeft niet Achan, de zoon van Zerah, Dat is, die van het geslacht, of huisgezin en nakomelingen van Zerah was; want zijn naaste vader was Charmi, Joz. 7:17,18. overtreding Hebreeuws, overtreding overtreden. begaan met het verbannene, Hebreeuws, den ban. en kwam er niet Hebreeuws, was. een verbolgenheid Te weten, Gods, dat is, straf; zie Num. 1:53. over de ganse vergadering van Israel? En die man stierf niet alleen Want eerst zijn er zes en dertig Israëlieten bij Ai geslagen, daarna ook zijn vrouw, kinderen en have. Hebreeuws, en die enige man verging niet. in zijn ongerechtigheid. Of, *om zijne*, enz.

21. Toen antwoordden de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de halve stam van Manasse, en zij spraken met de hoofden der duizenden van Israel:
22. De God der goden, Zie Deut. 10:17. de HEERE, de God der goden, de HEERE, Die weet het; Israel zelf zal het ook weten! Is het door wederspanning, of is het door overtreding tegen den HEERE, zo behoudt Dit houden sommigen voor een aanspraak tot den Heere, sommigen, tot het volk Israël, of Pinehas. ons heden niet;
23. Dat wij ons een altaar zouden gebouwd hebben, om ons van achter den HEERE af te keren, of om brandoffer en spijsoffer daarop te offeren, of om dankoffer daarop te doen, zo eise het de HEERE. Dat is, zo straffe ons de HEERE daarom. Hebreeuws, *zo zoeke het de HEERE.*
24. En zo wij dit niet uit zorg vanwege Te weten, van den waren Godsdienst. *deze zaak gedaan hebben, zeggende: Morgen mochten Dat is, hiernamaals. uw kinderen tot onze kinderen spreken, zeggende: Wat hebt gij Hebreeuws, wat is ulieden, en den Heere den God Israëls? Zulke manieren van spreken worden ook in het Nieuwe Testament gebruikt, Matth. 8:29, en Joh. 2:4. met den HEERE, den God van Israel, te doen?*
25. De HEERE heeft immers de Jordaan tot landpale gezet tussen ulieden, gij, kinderen van Ruben, en gij, kinderen van Gad! gij hebt geen deel Dat is, gij zijt Gods volk niet; gij hebt geen deel aan de rijkdommen zijner genade en weldaden. Zie dergelijke manier van spreken 2 Sam. 20:1; 1 Kon. 12:16. aan den HEERE. Zo mochten uw kinderen onze kinderen doen ophouden, dat zij den HEERE niet vreesden.
26. Daarom zeiden wij: Laat ons toch voor ons maken, bouwende een altaar, niet ten brandoffer, noch ten offer. Dat is, niet tot enig offer.
27. Maar dat het een getuige zij tussen ons en tussen ulieden, en tussen onze geslachten na ons, opdat wij den dienst des HEEREN voor Zijn aangezicht dienen mochten met onze brandofferen, en met onze slachtofferen, en met onze dankofferen; en dat uw kinderen tot onze kinderen morgen niet zeggen: Gijlieden hebt geen deel aan den HEERE.
28. Daarom zeiden wij: Wanneer het geschiedt, dat zij morgen *alzo* tot ons en tot onze geslachten zeggen zullen; zo zullen wij zeggen: Ziet de gedaante Of, *gestalte*; dat is, patroon, figuur, vorm, gelijkenis. van het altaar des HEEREN, hetwelk onze vaders gemaakt hebben, niet ten brandoffer, noch ten offer; maar het is een getuige tussen ons en tussen ulieden.
29. Het zij verre van ons, van ons dat wij zouden wederspanning zijn tegen den HEERE, of dat wij te dezen dage ons van achter den HEERE afkeren zouden, bouwende een altaar ten brandoffer, ten spijsoffer, of ten slachtoffer, behalve het altaar van den HEERE, onzen God, dat voor Zijn tabernakel is.
30. Toen de priester Pinehas, en de oversten der vergadering, en de hoofden der Dat is, namelijk, te weten; zie Joz. 22:14. duizenden van Israel, die bij hem waren, de woorden hoorden, die de kinderen van Ruben, en de kinderen van Gad, en de kinderen van Manasse gesproken hadden, zo was het goed in hun ogen.
31. En Pinehas, de zoon van den priester Eleazar, zeide tot de kinderen van Ruben, en tot de

kinderen van Gad, en tot de kinderen van Manasse: Heden weten wij, dat de HEERE in het midden Doordien Hij u behoedt, dat gij u aan hem niet bezondigt, noch u van ons afscheurt, gelijk wij vreesden, waaruit groot onheil in gans Israël zou gerezen zijn. van ons is, dewijl gij deze overtreding tegen den HEERE niet begaan hebt; toen hebt gijlieden Te weten, toen gij dit altaar gebouwd hebt tot dat einde als gij ons gezegd hebt; want hadt gij hem gebouwd om een nieuwen Godsdienst op te richten en om u van de andere stammen af te zonderen, daarmede zoudt gij Gods toorn en straf over ganse Israël verwekt hebben. de kinderen Israel verlost uit de hand des HEEREN.

32. En Pinehas, de zoon van den priester Eleazar, keerde wederom met de oversten van de kinderen van Ruben, en van de kinderen van Gad, uit het land Gilead, naar het land Kanaan, tot de kinderen Israel; en zij brachten hun antwoord weder; *Hebreeuws, zij brachten hun het woord wederom;* dat is, zij hebben de gemeente trouwelijk aangezegd het antwoord en ontschuldiging der Rubenieten, enz., mitsgaders hun gehelen handel en voornemen.

33. Het antwoord nu was goed in de ogen van de kinderen Israels, en de kinderen Israels loofden God, en zeiden niet *meer* van tegen hen op te trekken met een heir, om het land te verderven, waarin de kinderen van Ruben en de kinderen van Gad woonden.

34. En de kinderen van Ruben en de kinderen van Gad noemden dat altaar: Dat het een *Anderen* voegen in den tekst hierbij het Hebreeuwse woordje *Ed*, dat is, getuige. *Anderen* menen dat de woorden, die in den tekst volgen *ki ed hu benotenu, want hij is getuige tussen ons* zijn geweest de naam van dit altaar. *getuige* zij

tussen ons, dat de HEERE God is. Dat is, dat men hem alleen dienen en voor den waren God kennen zal.

Jozua 23

1. En het geschiedde na vele dagen, Het zijn geweest omtrent veertien jaren, nadat zij in het land Kanaän gekomen waren. Vergelijk dit met de aantekeningen boven, Joz. 22:3. nadat de HEERE Israel rust gegeven had van al zijn vijanden rondom heen, en Jozua oud geworden *en wel bedaagd was;* *Hebreeuws, tot dagen gekomen was.*
2. Zo riep Jozua gans Israel, hun oudsten, en hun hoofden, en hun richters, en hun ambtlieden, en hij zeide tot hen: Ik ben oud geworden, *en wel bedaagd;*
3. En gijlieden hebt gezien alles, wat de HEERE, uw God, gedaan heeft aan al deze volken voor uw aangezicht; want de HEERE, uw God, Zelf, is het, Die voor u gestreden heeft.
4. Ziet, ik heb u deze overige volken Te weten, die van de Israëlieten nog zouden bekrijgd en uitgeroeid worden. door het lot doen toevallen, ten erfdeel voor uw stammen, van de Jordaan af, met al de volken, die ik uitgeroeid heb, en tot de grote zee, tegen den ondergang der zon.
5. En de HEERE, uw God, Zelf zal hen uitstoten Te weten, de heidense natiën, die nog in het land Kanaän zijn overig gebleven. voor ulieder aangezicht, en Hij zal hen van voor ulieder aangezicht verdrijven; en gij zult hun land erfelijk bezitten, gelijk als de HEERE, uw God, tot u gesproken heeft. Dat is, beloofd heeft.
6. Zo weest zeer sterk, om te bewaren en om te doen alles, wat geschreven is in het wetboek van Mozes; opdat gij daarvan niet afwijkt ter rechter *hand* noch ter linkerhand;

7. Dat gij niet ingaat Dat is, maakt u niet gemeenzaam met hen. Want die met pik omgaat, die wordt daarvan besmet. Enigen verstaan dit alzo, alsof den Israëlieten verboden werd met die volken te huwelijken. Zie onder, Joz. 23:12. tot deze volken: deze, die overgebleven zijn bij ulieden; gedenkt Anders, *maakt geen gewag van den naam hunner goden.* ook niet aan den naam hunner goden, en doet er niet De zin is: Zweert niet bij de goden der heidenen, en doet er ook anderen niet bij zweren. Zie Exod. 23:13; Deut. 12:3; Ps. 16:4. bij zweren, en dient hen niet, en buigt u voor die niet;

8. Maar den HEERE, uw God, zult gij aanhangen, gelijk als gij tot op dezen dag gedaan hebt.

9. Want de HEERE heeft van uw aangezicht verdreven grote en machtige volken; en u aangaande, niemand heeft voor uw aangezicht bestaan, tot op dezen dag toe.

10. Een enig man onder u zal er duizend jagen; want het is de HEERE, uw God, Zelf, Die voor u strijdt, gelijk al Hij tot u gesproken heeft. Dat is, beloofd heeft.

11. Daarom bewaart uw zielen naarstiglijk, dat gij den HEERE, uw God, liefhebt.

12. Want zo gij enigszins afkeert, *Hebreeuws, afkerende afkeert.* en het overige van deze volken aanhangt, van deze, die bij u overgebleven zijn, en u met hen verzwagert, en gij tot hen zult ingaan, en zij tot u;

13. Weet voorzeker, *Hebreeuws, weet wetende.* dat de HEERE, uw God, niet voortvaren zal deze volken van voor uw aangezicht te verdrijven; maar zij zullen ulieden zijn tot een strik, en tot een net, en tot een gesel Eertijds placht men de mensen in de zijden te geselen of te slaan, gelijk af te nemen is hier en Jezus Sirach 30:12, en Sirach 40:6. aan uw

zijden, en tot doornen in uw ogen, totdat gij omkomt van dit goede land, hetwelk u de HEERE, uw God, gegeven heeft.

14. En ziet, ik ga Dat is, ik sterf, gelijk alle mensen. heden in den weg Dat is, haast. Want Jozua heeft deze vermaning niet gedaan even op dien dag toen hij gestorven is, maar tevoren. der ganse aarde; Dat is, alle mensen die op aarde leven. Zie 1 Kon. 2:2. en gij weet in uw ganse hart en in uw ganse ziel, dat er niet een enig woord gevallen Vergelijk 1 Sam. 3:19, met de aantekeningen aldaar. is van al die goede woorden, welke de HEERE, uw God, over u gesproken heeft; zij zijn u alle overkomen; er is van dezelve niet een enig woord gevallen Vergelijk 1 Sam. 3:19, met de aantekeningen aldaar..

15. En het zal geschieden, gelijk als al die goede dingen over u gekomen zijn, die de HEERE, uw God, tot u gesproken heeft, alzo zal de HEERE over u komen laten al die kwade Te weten, waarmede Hij ulieden bedreigd heeft, indien gij zijn geboden niet zoudt onderhouden. dingen, Anders, *woorden.* totdat Hij u verdelge van dit goede land, hetwelk u HEERE, uw God gegeven heeft.

16. Wanneer gij het verbond des HEEREN, uws Gods, overtreedt, dat Hij u geboden heeft, en gij heengaat en dient andere goden, en u voor dezelve nederbuigt, zo zal de toorn des HEEREN over u ontsteken, en gij zult haastiglijk omkomen van het goede land, hetwelk Hij u gegeven heeft.

Jozua 24

1. Daarna verzamelde Jozua al de stammen van Israel te Sichem, Dat is, naar sommiger mening, te Silo, hetwelk in het land van Sichem ligt, want aldaar was de

tabernakel. Versta dit ook alzo onder, Joz. 24:32. Doch anderen menen dat Jozua de ark zou hebben laten brengen van Silo naar de stad Sichem, op dezen landdag, gelijk zulks wel meer geschied is, onder Eli, Samuël, Saul en David. en hij riep de oudsten van Israel, en deszelfs hoofden, en deszelfs richters, en deszelfs ambtlieden; en zij stelden zich voor het aangezicht Dat is, voor den tabernakel, in welken God woonde. van God.

2. Toen zeide Jozua tot het ganse volk: Zie boven, Joz. 23:2. Alzo zegt de HEERE, de God Israels: Over gene zijde der rivier Versta, de rivier *Eufraat*, en alzo onder, Joz. 24:3,14,15. hebben uw vaders van ouds gewoond, *namelijk* Terah, de vader van Abraham, en de vader van Nahor; en zij hebben andere goden gediend.
3. Toen nam Ik uw vader Abraham van gene zijde der rivier, en deed hem wandelen door het ganse land Kanaan; Ik vermeerderde ook zijn zaad en gaf hem Izak.
4. En aan Izak gaf Ik Jakob Hier wordt Ezau de eerstgeborene niet eerst genoemd, maar Jakob. Zie dergelijks ook Gen. 11:26, en 1 Kron. 1:28, en Joz. 24:5. en Ezau; en Ik gaf aan Ezau het gebergte Seir, om dat erfelijk te bezitten; maar Jakob Hier wordt Ezau de eerstgeborene niet eerst genoemd, maar Jakob. Zie dergelijks ook Gen. 11:26, en 1 Kron. 1:28, en Joz. 24:5. en zijn kinderen togen af in Egypte.
5. Toen zond Ik Mozes en Aaron, en Ik plaagde Egypte, gelijk als Ik in deszelfs midden gedaan heb; en daarna leidde Ik u daaruit.
6. Als Ik uw vaders uit Egypte gevoerd had, zo kwaamt gij aan de zee, en de Egyptenaars jaagden uw vaderen na met wagens en met ruiters, tot de Schelfzee.

7. Zij nu riepen tot den HEERE, en Hij stelde een duisternis tussen u en tussen de Egyptenaars, en Hij bracht de zee over hen, en bedekte hen; en uw ogen hebben gezien, Dit is te verstaan van velen dergenen, die onder de twintig jaren oud waren toen zij uit Egypte togen, want die daarboven waren *uitgenomen Kaleb en Jozua* waren allen in de woestijn gestorven. wat Ik in Egypte gedaan heb. Daarna hebt gij vele dagen in de woestijn gewoond.
8. Toen bracht Ik u in het land der Amorieten, die over gene zijde van de Jordaan woonden, die streden tegen u; maar Ik gaf hen in uw hand, en gij bezat hun land erfelijk, en Ik verdelgde hen voor ulieder aangezicht.
9. Ook maakt zich Balak op, de zoon van Zippor, de koning der Moabieten, en hij streed Dat is, wilde, of gedacht te strijden. Zie Richt. 11:25; vergelijk Joh. 10:32,33, waar *stenigen* voor *willen stenigen* gebruikt wordt; zodat het schijnt dat dit te verstaan is van Balaks vijandelijk gemoed, hetwelk hij tegen Israël heeft betoond, eerst toen hij hen door Bileam heeft willen doen vervloeken; daarna, toen hij door de Moabietische vrouwen de Israëlieten tot hoererij, daarna tot afgoderij heeft gebracht, en alzo den toorn Gods over hen heeft doen komen, door Bileams raad. tegen Israel; en hij zond heen, en deed Bileam, den zoon van Beor, roepen, opdat hij u vervloeken zou.
10. Maar Ik wilde Bileam niet horen; dies zegende hij u gestadig, en Ik verlostte u uit zijn hand.
11. Toen gij over de Jordaan getrokken waart, en te Jericho kwaamt, zo krijgden de burgers van Jericho Te weten, die van Jericho met toesluiting zijner poorten; maar die natiën, die daarna genoemd worden, met wapenen. Of, de heren, of mannen. tegen u, de Amorieten, en de Ferezieten, en de

Kanaanieten, en de Hethieten, en de Girgazieten, de Hevieten en de Jebusieten; doch Ik gaf hen in ulieder hand.

12. En Ik zond horzelen *Hebreeuws, de horzel.* voor u heen; die dreven hen weg van ulieder aangezicht, *gelijk Hij wil zeggen: gelijk gij tevoren de beide koningen der Ammoriëten verdreven hebt, te weten Sihon en Og. Zie onder, Joz. 24:18.* de beide koningen der Amorieten, niet door uw zwaard, Versta hieronder ook alle andere wapenen, gelijk Gen. 48:22; Ps. 7:13, en Ps. 44:4,7. De zin dezer woorden is dat hun zwaarden en bogen tevergeefs zouden geweest zijn, ten ware God de Heere hun vijanden had verdelgd. **noch door uw boog.** Versta hieronder ook alle andere wapenen, gelijk Gen. 48:22; Ps. 7:13, en Ps. 44:4,7. De zin dezer woorden is dat hun zwaarden en bogen tevergeefs zouden geweest zijn, ten ware God de Heere hun vijanden had verdelgd.

13. Dus heb Ik u een land gegeven, waaraan gij niet gearbeid hebt, en steden, Joz. 11:13 staat dat de Israëlieten geen steden verbrandden dan Hazor alleen. Dit is daarom geschied, opdat de kinderen Israëls huizen en steden zouden vinden, om te wonen. **die gij niet gebouwd hebt, en gij woont in dezelve; gij eet van de wijngaarden** Dat is, van de vruchten der wijngaarden, en van de olijven, die op de bomen gewassen zijn. Zie dergelijke manier van spreken Gen. 3:12; Openb. 1:7. **en olijfbomen, die gij niet geplant hebt.**

14. En nu, vreest den HEERE, en dient Hem in oprechtheid Dat is, oprechtelijk, van ganser harte, zonder bedrog. **en in waarheid; en doet weg de goden, die uw vaders** Te weten, Therah, Nahor, enz., ja ook Abraham, eer God de Heere hem uit Ur der Chaldeën geroepen heeft. **gediend hebben, aan gene zijde der rivier, en in Egypte; en dient den HEERE.**

15. Doch zo Jozua stelt het den Israëlieten niet vrij, God te dienen of niet; maar dit zegt hij opdat zij vrij en ongedwongen zouden verklaren wat zij te doen gezind waren, en opdat zij des te vaster zouden verbonden blijven God te dienen, nadat zij zulks vrijwillig aangenomen hadden te doen. Zie dergelijke manier van spreken, Ruth 1:8,15. **het kwaad is in uw ogen den HEERE te dienen, kiest u heden, wien gij dienen zult; hetzij de goden, welke uw vaders, die aan de andere zijde der rivier waren, gediend hebben, of de goden der Amorieten, in welker land gij woont; maar aangaande mij, en mijn huis, wij zullen den HEERE dienen!**

16. Toen antwoordde het volk en zeide: Het zij verre *Hebreeuws, het zij ons verre van te verlaten.* van ons, dat wij den HEERE verlaten zouden, om andere goden te dienen.

17. Want de HEERE is onze God; Hij is het, Die ons en onze vaders uit het land van Egypte, uit het diensthuis heeft opgebracht, en Die deze grote tekenen voor onze ogen gedaan heeft, en ons bewaard heeft op al den weg, door welchen wij getogen zijn, en onder alle volken, door welcher midden wij getrokken zijn.

18. En de HEERE heeft voor ons aangezicht uitgestoten al die volken, zelfs den Amoriet, inwoner des lands. Wij zullen ook den HEERE dienen, Te weten, zowel als gij en uws vaders huis. **want Hij is onze God.**

19. Toen zeide Jozua tot het volk: Gij zult Te weten, indien gij de vreemde goden bij u behoudt, vermengende den valschen godsdienst met den waren godsdienst, gelijk Joz. 24:23 af te nemen is. **den HEERE niet kunnen dienen, want Hij is een heilig God; Hebreeuws, Elohim Kedoschim hu.** Zie hiervan Gen. 20:13. Hij is een ijverig God; Hij zal uw overtredingen en uw

- zonden niet vergeven. Hebreeuws, *wegnemen*; gelijke manier van spreken zie Gen. 50:17. Anders, *niet verdragen*.
20. Indien gij den HEERE verlaten en vreemde goden dienen zult, zo zal Hij Zich omkeren, en Hij zal u kwaad doen, en Hij zal u verdoen, naar dat Hij u goed gedaan zal hebben.
21. Toen zeide het volk tot Jozua: Neen, Versta hierbij, wij zullen den Heere niet verlaten. maar wij zullen den HEERE dienen.
22. Jozua nu zeide tot het volk: Gij zijt getuigen over uzelf, dat gij u den HEERE verkoren hebt, om Hem te dienen. En zij zeiden: Wij zijn getuigen.
23. En nu, doet de vreemde goden weg, Te weten de goden der vreemdelingen. Uit deze woorden is te zien, ofschoon er openlijk geen afgoderij is geduld geweest, dat er nochtans enigen onder de Israëlieten in dezen tijd waren, die de afgoden in het verborgen bij zich hadden, en die eerden en dienden. Zie Amos 5:25,26; Hand. 7:43. Zie ook Gen. 35:2. die in het midden van u zijn, en neigt uw harten tot den HEERE, den God van Israel.
24. En het volk zeide tot Jozua: Wij zullen den HEERE, onzen God, dienen, en wij zullen Zijner stem gehoorzamen.
25. Alzo maakt Jozua Dat is, hij vernieuwde en bevestigde het verbond, hetwelk God met het volk Israëls had opgericht. op dienzelven dag een verbond met het volk; en hij stelde het hun tot een inzetten en recht te Sichem. Zie boven, Joz. 24:1.
26. En Jozua schreef deze woorden Dat is, de woorden van dit verbond. in het wetboek Gods; en hij nam een groten steen, en hij richtte dien daar op onder den eik, Van dezen eik zie Richt. 9:6. die bij het heiligdom des HEEREN was.
27. En Jozua zeide tot het ganse volk: Ziet, deze steen zal ons tot een getuigenis zijn; want hij heeft Dat is, hij is daar tegenwoordig geweest. Den steen, die geen gevoel heeft, wordt hier gevoel toegeschreven. Alzo staat er: *Hoort, gij hemelen en gij aarde*, Jes. 1:2, en Deut. 32:1. *De hemelen vertellen de ere Gods*, Ps. 19:2. *De stenen zullen roepen*, Luk. 19:40. gehoord al de redenen des HEEREN, die Hij tot ons gesproken heeft; ja, hij zal tot een getuigenis tegen ulieden zijn, opdat gij uw God niet liegt. Maar houdt en doet wat gij hem beloofd hebt.
28. Toen zond Jozua het volk weg, een ieder naar zijn erfdeel.
29. En het geschiedde na deze dingen, dat Jozua, de zoon van Nun, de knecht des HEEREN, stierf, oud zijnde Hebreeuws, *een zoon van honderd en tien jaren*. honderd en tien jaren.
30. En zij begroeven hem in de landpale zijns erfdeels, te Timnath-Serah, welke is op een berg van Efraim, aan het noorden van den berg Gaas.
31. Israel nu diende den HEERE al de dagen van Jozua, en al de dagen van de oudsten, die lang Hebreeuws, *die hun dagen verlengden na Jozua*. Zie Exod. 20:12. na Jozua leefden, en die al het werk des HEEREN wisten, Versta hier degenen, die met Jozua het volk geregeerd en hem overleefd hadden. Zie Richt. 2:7. hetwelk Hij aan Israel gedaan had.
32. Zij begroeven ook de beenderen van Jozef, die de kinderen Israel uit Egypte opgebracht hadden, te Sichem, Versta dit als boven, Joz. 24:1; want hier volgt dat Jozefs beenderen begraven zijn in het stuk veld, enz., welk stuk veld in de stad Sichem niet lag, gelijk af te nemen is uit Gen. 33:18. in dat stuk velds, hetwelk Jakob gekocht had van de kinderen van Hemor, den vader van Sichem, voor honderd stukken gelds, Zie Gen. 33:19, en de aantekeningen daarop. *Stefanus*,

Hand. 7:16, zegt: *Voor den prijs des zilvers.*
want zij waren aan de kinderen Te
weten, dat stuk veld en de begrafenis die
daarin was. van Jozef ter erfenis
geworden.

33. Ook stierf Eleazar, de zoon van
Aaron; en zij begroeven hem op den
heuvel van Pinehas, zijn zoon, die
hem gegeven was geweest op het
gebergte van Efraim.